

J O H A N N I S
B O N E F O N I I
^K
A R V E R N I
C A R M I N A.

L O N D I N I :

Ex Officinâ JACOBI TONSON,
& JOHANNIS WATTS.

M D C C X X

JOHANNES
BOHEMII
ALVA
CARMINA

LONDON:
Ex Officio Jacobus Tonson
& Johannes Watts
1700

LECTORI S.

Istitur hîc tibi, amice lector, Joannes Bonefonius; ob eximiam artis metricæ in hendecasyllabis maximè pangendis facultatem inter primos sui temporis poëtas numeratus; elegans Catulliani styli feliciter fingendi artifex, & nequitiarum apud lascivientes hujusmodi scriptores consuetarum imitator; eam sibi nonnunquam permittens licentiam, ut non solum dictione minùs castâ, sed & minùs Latinâ aliquando uti nonnullis videatur. Paucis tamen exceptis, quæ aut verecundiorum Catonum aut severiorum Criticorum aures offendant; supererunt plura, quorum lectionem illi non erubescant hi non improbent.

Ejus Basia & Poemata, ad prælum haud infrequenter revocata, rariùs nihilominus occurrunt. Ingratam itaque nostram non fore speramus in multiplicandis eorum exemplaribus operam; in hac editione Lugduno-Batavam ann. 1659 in 8°. minimè aspernandam secuti: adjectâ ad calcem ex Me-

nagianis authoris notitiâ. Ibi quædam notantur loca, in quibus ab illo contra Latini sermonis aut carminis leges peccatum est: sed animadversiones illas maluimus discutiendas proponere lectoris iudicio, quàm nostrum pronunciare.

Hæc editio typis aliquanto majoribus excusa est, quàm quibus illæ recentes reliquæ in 12° Authorum Londinenses. Elzevirianarum elegantiam volumus imitari; non (utî Petrus Burmannus pro singulari suâ humanitate nos traducit) *palma præripere*; *brevi* (quod ait) *tempore magnum satis veterum scriptorum numerum effundentes*: scilicet *festinatione summâ & non adhibitis in consilium diversis virorum doctorum curis & animadversionibus illas modò editiones expressisse visi, quæ famâ & sermonibus vulgi optimæ esse jactantur.*

Neminem hætenus immerentem aggressis, & immeritò laceffit is liceat nonnihil reponere, bonâ gloriosi professoris veniâ, qui magnam satis commentariorum passim conquisitorum molem in nuperam suam Velleii Paterculi editionem (brevi longóne tempore parum interest) effudit. Liceat autem affirmare, nos in nostris editionibus non fuisse usque adeò præproperos, incuriosos & inconsultos, ut *virorum* nec-vulgarium *animadversiones, editionesque* (quoties haberi potuerunt) antiquissimas & à *famâ ac sermonibus vulgi* remotas non consuluerimus; quamvis humilis & exigua nostrorum librorum forma, ad Burmannianam amplitudinem non intumescens, sed puerorum magis quàm virorum
 usibus

usibus destinata & accommodata, vegrandes istas variantium lectionum sarcinas reliquámque istiusmodi miscellæ farraginis pompam & apparatus non caperet. At in contexendis de novo (qui etiam eruditis forsan profuerint) indicibus, poetarum præsertim, multum temporis & operæ impensum fuisse, nemo, nisi injustissimus rerumque istarum insciens ac inexpertus, non facile conjiciet. Editor tamen, uti non ad Burmanni *amplis & ingenii & doctrina copiis* prætumidi famam, ita neque ad illius insolentiorum in sententiâ de alienis operibus ferendâ dictaturam aspirat; suâque contentus industriâ, nemini omnium, qui ipsi in eâdem arenâ præeuntes facem prætulerunt, ~~famam derogat~~; de eluendis (etfi posset) quas is censor nostris opusculis imprimere conatur, maculis neutiquam sollicitus. Dum instructiores alii suas messes accumulunt, ipse pauperculus suum interim offert manipulum. Ingenti Græviani nominis gloriâ & auctoritate permotus, insignem tanti viri discipulum & successorem lubentissimè agnoscit eruditione, exercitato scribendi stylo & famæ celebritate superiorem; nec cum illo aut quovis alio, nisi alacri in litteris aliquatenus promovendis conatu, modestâ virium propriarum æstimatione, candidoque de omnibus & candidis & litterarum amantibus iudicio, statuit contendere. Ægre feres, lector, longo epistolæ ambitu moram tibi fieri ac fastidium: sanè absque clarissimo isto Suffeno fuisset, qui nostris laboribus detraxit, cuiusque iniquas cavillationes negligere præstat,

[vi]

quàm talibus litigiis implicari ; te brevior detinuiſſet præfatio. Vale ; & ſiquid fructus è noſtris conatibus unquam perceperis, laborantes & bene mereri ſtudentes gratiâ protege ; ſi minùs, tentantibus & bene volentibus veniam ſaltem indulge.

Londini 1719.

8. Cal. Octob.

ERRATA.

Pag. 18. v. 20. diriguere P. 39. v. 19. populandam P. 60. v. 5. vultu. P. 61. v. 1. Necdum P. 69. v. 23. provocem
Pium, ubi occurrent, lector benignè condonabit.

vi-
tûs
tes
fin
am

JO. BONEFONII

BASIA.

. 6e.
ocem

J. BONFONNI

B. A. S. I. A.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

J

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY

M
U
L

L
C
P
L

D
S
M
V
H
D
S
S

JOSEPHUS SCALIGER,
JULII CÆSARIS FILIUS,
In Basia BONNEFONII.

Rodite aurea scripta Bonnefoni,
Prodi candida Musa Bonnefoni,
Ut doctis etiam Italis pudorem
Imponat, quibus in Poeticâ assis
Non est Gallia terra: namque solis
Romuli popularibus Remique

Musarum attribuunt salem atque gustum;
Ut quorum patrios utrinque fines,
Infernas mare cingit aut supernas.

Nos vappæ fumus, atque Apollinares
Lixæ, Musica castra pervagantes,
Quos nec Italis aura vagientes
Primùm adflaverit, aut Latina mamma
Lac immulserit humidis labellis.

Tu contrà Ausonios pereleganti
Doctos carmine provocas poëtas;
Sic est materies boni poëtæ,
Merx est publica, quam Dii benigni
Vendunt omnibus improbo labore;
Hanc, cui non lubet esse negligenti,
Doctâ Musicæ in artis officinâ,
Sub incude laboris usque tundens,
Sese fabricat, & sui artifex fit;

Nec Romæ satis est fuisse natum,
Nam fit, non modò nascitur Poëta.

STEPHANUS PASCHASIUS
in Basia Joan. Bonefonii.

HINC tua si dentur, Veneris mihi dentur &
Aspernor Veneris basia, fumo tua. [illinc:
Cur ita? Nimirum quæ nectis, basia mille
Intus habent Veneres; in Venere una Venus.

CI. BINETUS ad Janum Bonefium.

SIC verum fateare, sic amabò
JANE, mî fateare vel roganti,
Tuum ut sponte tui arguunt amorem
Versus aureoli venustulique.
Tén' tota aureola & venustula illa,
Formarum unio Pancharillula illa,
Illa cæsiolis micans oculis,
Illa amabilis atque amica (si fas
Pæto ex lumine suspicari amorem)
Tuis ipsa etiam obligata vinclis,
Grato carcere distinet, ligatque
Vivis bella puella te catenis?
Quis non invidet beatitatem
Illam, si liceat tuos lepores
Ruptos assiduâ osculatione
Ejus humidulæ innatare linguæ,
Disertæque, citæque, flexilique?

At me blæfula (nec pudet fateri)
 Condit languidulum Melina melle,
 Illa languidulæ Melina linguæ:
 Et cùm Musâ mihi facetiarum
 Spirat quid, subitò in sinum recondit.
 At si mî quoque jam sororiantes
 Paulùm jam pateant manu papillæ,
 Si porgat sitientibus labellis
 Oris oscula delicatioris,
 Una & nectareos propinet haustus,
 Quis non invidet tibi mihique,
 Jane, illam aureolam beatitatem?
 Sed quam non potes invidere nobis,
 Quam non ipse tibi invidere possum:
 Bella Panchari, bella si Melina es,
 Si quantùm pote amare, utrumque amatis.
 Cæteri invideant & usque & usque:
 Quisquis invidet, is suum fatetur
 Crimen invidiâ, probâtque sese
 Plenum rursus & inficetiarum,
 Qui nec novit amare, nedum amatur.

JOAN. BONEFONIUS

ARVERNUS,

*Ad Jacobum Guellium, Regis Catholici
Procuratorem.*

Se ab amore revocari non posse scribit.

Guelli, juvenum eruditiorum
Vel ipsâ invidiâ fatente princeps,
Quid Bonefius hîc tuus negoti
Gerit, quî valet, anxior requiris?
Ludo carmine, quo tener Catullus
Lusit, & teneri æmulus Catulli

Ille Plinius, atque Calvus ille;
Quo tu in carmine si tui Bonefi
Et salem minùs & minùs leporem,
Certè nequitiam satis probabis.
Et nunc molle mihi & suave quiddam
Ridentes oculos meæ puellæ
Ad coelum lepidò vocare versu;
Eosdem quoque nunc ferocientes
Juvat stringere sæviore iambo.
Quid tu, inquis, Venerem jocôsque cantas,
Cui Phœbi sinè more sævientis
Ille immane sonans minatur arcus?

B

Canto. Nam quid ego illa pertimescam,
 Quibus me juvet interisse, tela?
 Quem Cupidineæ nocentiores
 Premunt ossibus intimis sagittæ,
 Et nocentius omnibus venenum,
 Quo, velut Tityi jecur renascens,
 Sic semper pareo, ut perire possim.

I D E M

*Ad Antonium Cotellum Senatorem
 Parisiensem.*

Pancharillæ formæ elegantiam describit,
 quâ se captum ait.

NAM quid dissimulem? Illa me, Cotelles,
 Nympharum domina, illa Pancharilla,
 Prima militiæ hujus insolentem,
 Et cupidineæ rudem palæstræ,
 Cepit flammeolis suis ocellis,
 Vinxit aureolis suis capillis.
 Ut vidi, furor & malignus error
 Me mi surpuit: ille me genarum
 Fulgor lubricus, ille Pancharillæ
 Pudor virgineo natans in ore:
 Rifus ille decens, & ille candor
 Fuci nescius, ille me vetusti
 Splendor sanguinis; illa liberalis
 Indoles animi, illa mens senilis
 Ætate in tenerâ, tenorque constans,
 Ille corporis elegantioris

Cultus simplicior, & illa vultûs
Majestas placida & serenus ardor,
Ille frontis honos patentis, ille
Me supercilii nigellus arcus,
Dentiumque duplex eburnus ordo,
Et menti bifidi decor venustus,
Spira illa auriculæ rotundioris :
Illa blæfula, mollicella verba:
Illa me capitis nitens columna,
Emendatior omnibus columnis,
Castigatior omnibus figuris :
Illæ marmore puriùs nitentes
Papillæ teretes, suas Diana,
Et quas esse suas velit Dione,
Obstrinxere sibi arctiore vinclo.
Illo carcere pectoris reposti,
Illis me pedicis profundi amoris
Æternùm sibi Pancharilla vinxit.
O custodia carceris benigni!
O dulces pedicæ! ô beata vincla!

JOANNIS BONEFONII

ARVERNI

BASIORUM LIBER,

Qui inscribitur PANCHARIS.

BASIUM I.

*Quo petit, ut Pancharis ipsi basiis animam
exsugat.*

Nympha bellula, Nympha mollicella,
Cujus in roscis latent labellis
Meæ deliciæ, meæ salutes;
Nympha, quæ veneres venusta tota

Omnes omnibus una surpuisti,
Amabo, mihi basium propina,
Quo tandem meus acquiescat ardor.
Ah! ne basiolum mihi propina,
Nam contrà magis excitatur ardor:
Sed mî fuge animam halitu suavi,
Dum nil quicquam animæ mihi supersit.
Ah! ne, ne mî animam, puella, fuge:
Namque exors animæ quid ipse tandem,
Quid sim vana nisi futurus umbra,
Et errans Stygiis imago ripis?
Infauftis nimis ah! nimisque ripis,

Quæ nullam venerem & suavitatem,
Nullas delicias jocosque nōrunt.

Imò tu mī animam, puella, fuge;
Suge, dum mī animæ nihil supersit;
Dúmque molliculi comes Catulli,
Dúmque molliculi comes Tibulli,
Eam pallidulas & ipse ad umbras,
Et errem Stygiis imago ripis.

Tum vicissim ego, Pancharilla, fugam.
Tuæ florem animæ suaveolentis,
Dum nil quicquam animæ tibi supersit;
Dúmque, Lesbioræ Catullianæ,
Dum comes Nemesis Tibullianæ,
Eas pallidulas & ipsa ad umbras,
Et erres Stygiis imago ripis.
Namque illic etiam suos amores
Exercere piæ feruntur umbræ;
Et illic Nemesis suam Tibullus,
Et illic quoque Lesbiam Catullus
Fertur pallidulo ore suaviari.
Sic illic, mea Pancharilla, tete
Pallens pallidulam suaviabor,
Illi ut primi etiam duces amoris,
Palmâ jam veteri superbientes,
Et se à me fateantur & stupefiant
Victos multivolâ osculatione.

BASIMUM II.

*In Acum, à quâ petit, ut pectus Amica
potius quàm digitos imposterum
cuspidè pungat.*

DIC, Acus, mihi, quid meæ puellæ
Illa candidula, illa delicata
Albis candidior manus ligustris;
Quid læves digiti tenellulique
Tantum commeruisse vel patrâsse
Possunt, ut toties & hos & illam
Configas stimulo ferociente?

Ah! ne molliculas manus, inepta,
Ne læves digitos & immerentes,
At pectus stimulo acriore punge,
Pectus durius omnibus lapillis,
Durius scopulisque rupibusque.
Hic stylum altius altiusque fige;
Hic acuminis experire vires.
Quòd si mollieris meam puellam,
Dii! quantam hinc referes superba laudem!
Hâc te cuspidè vulnerâsse pectus,
Quod nullis potuit Cupido telis.

BASIMUM III.

*Ad Catellum Pancharidis suæ, cui fortunam
invidet.*

QUIS, barbatule, quis tuam, Catelle,
Non tibi invidet beatitatem?

Quem mulcere manu solet nitenti,
 Et solet tenero sinu fovere,
 Illa lux animi Diana nostri;
 Cui tot blanditias, tot usque & usque
 Lusus ingeniosa factitare:
 Quem sic deperit impotente curâ,
 Ut five illa domi quietâ degat,
 Seu foris paret ambulationem,
 Unum te socium domi forisque,
 Unum te comitem viæ requirat:
 Et quum sese epulis paravit illa,
 Tu conviva Dææ advocaris usque:
 Tum dapes tibi delicatiores
 Hinc & indè legit, tibique lectas
 Blanda porrigit, & ministrat uni.
 Mox ubi est epulis fames adempta,
 Novis deliciis beare certat.
 Nunc te lacteolæ inserit papillæ,
 Nunc humentibus admovet labellis;
 Et tot prodiga basiationes
 Uni nectareo propinat ore,
 Quot nec Lesbiam suam poposcit
 Vates multivolus, Catullus ille,
 Catullus pater osculationum.

Quid beatius, ô tener Catelle,
 Quid his amplius expetisse possis,
 Avarus licet improbusque voti?
 At beatius ampliùsque quiddam
 Dat Diana tibi, dat illa quiddam,
 Quod sperare licet Diis nec ipsis.
 Adsciscit socium thori Diana,
 Et te virgineo locat cubili,
 Felix ô nimis, & nimis Catelle!

Amate usque adeò meæ puellæ!
 Quis, barbatule, quis, Catelle, tantas
 Non tibi invideat beatitates?
 Queis sperare nefas beatiores!

BASIUM IV.

*Execratur dentes, quibus inter osculandum
 papillas Domine læserat.*

O Dens improbe, dire, ter sceleste,
 Dens facerrime, dens inauspicate,
 Tún' tantum scelus ausus, ut papillas,
 Illas Pancharidis meæ papillas,
 Quas Venus veneratur & Cupido,
 Feris morfibz ipse vulnerares?

Nec tecum reputas, miselle, quanti
 In te numinis excitâris iras?
 Qui dum Pancharidem meam laceffis,
 Omnes & Veneres, Jocos, Amores,
 Et quantum est Charitum, simul laceffis.

At tu hóc pro scelere impióque facto
 Ne mî irascere, blanda Pancharilla:
 Namque testor ego tuos ocellos,
 Amo quos ego plus meis ocellis;
 Et testor Veneris, tuúmque numen,
 Quo majus mihi sanctiúsque nullum;
 Non has lædere mens fuit papillas,
 Non has mens mihi, Diva, vulnerare.

Verùm ut se exeruit mihi superbus
 Tuarum ille decor papillularum,
 Et has impulit ardor osculari,

JOANNIS BONEFONII. 99

Ipse ardentius æstuans furēnsque,
Compressi has nimium atque vellicavi.

Hoc meum scelus impiūque factum est,
Pro quo mille adeo subire pœnas,
Pro quo mille velim subire cædes.
Si tantum scelus impiūque factum
Ulla unquam queat expiare pœna,
Ulla unquam queat expiare cædes.
At ne hoc pro scelere impiōque facto,
Ne mi irascere, blanda Pancharilla;
Ne mi irascere, cui superba forma
Peccandi imposuit necessitatem.

BASIUM V.

*Pramonet Animum suum, ut cautè cum
Pancharide agat.*

QUO mi sic animus repenti fugit?
Fugit, quod reor, ad meam puellam;
Ad illa aurea vincla convolavit.
Ah quò in exitium ruis, miselle?
Hi quos aureolos putas capillos,
Quæ tibi aureolæ comæ videntur,
Non sunt aureolæ comæ aut capilli:
Sed sunt vincula, compedes, catenæ;
Sed sunt retia nexilēque casses,
Quibus si semel occupatus hæres,
Peribis, moneo, ah miser peribis,
Nec ad me poteris miser redire.
Usque ab unguiculis meam pererres,
Totam denique Pancharin retractes;

Illius licet ebrius lepore
 Incubes oculis, labris, papillis;
 Verùm cautiùs invola capillis.
 Nam prædico iterùmque tertiumque;
 His si retibus occuperis unquam,
 Peribis miser, ah miser peribis,
 Nec ad me poteris miser redire.

B A S I U M VI.

Ad Matthiam Bruerium, Proprætorem
 Parisiensem.

*In amore jam incepto se perseveraturam
 scribit.*

QUID tu me indomitum, Brueri, compesce-
 re amorem,
 Ardoremque animi dissimulare jubes?
 Hei mihi! difficile est animum tractare furentem;
 Difficile urentes oculuissè faces.
 Ecquid ego intuear lentus formosa puellæ
 Lumina, flammeolis irrequieta notis?
 Intuear niveo turgentes orbe papillas,
 Aureolàsque comas, marmoreòsque sinus?
 Nec liceat libare sinus, teretèsque papillas,
 Nec liceat cupidò figere dente genas?
 Non oculis ausim, non oscula ferre capillis,
 Oscula vel regnis anteferenda mihi?
 Ah! pereat, qui sic moderari pectoris æstus;
 Ah! pereat, qui sic lentus amare potest.

JOANNIS BONEFONII. II

Excubet indè licèt duræ custodia matris,
 Excubet indè viri suspiciosa fides;
 Garriat hinc vulgus, tacitòque immurmuret ore,
 Et toto fiam fabula nota foro;
 Nec duras matrum excubias, vel torva mariti
 Lumina, nec vulgi murmura vana moror.
 Sint fora, templa, viæ, portus, populosa theatra,
 Et sint ardoris conscia rura mei.
 Sic vixere patres, rexit quos aurea virgo,
 Et quos falciferi sceptrâ beata senis.
 Errabant mixti nudis per rura puellis,
 Et suus hærebat cuique perennis amans.
 Longos alloquiis soliti producere soles,
 Mille & blanditias, mille ciere jocos;
 Gaudia ducebant nullo intercepta pavore,
 Gaudia quæ Cyprio tota liquore madent.
 Dissimulent simuléntque alii, & pro tempore fingant;
 Hæc me libertas, vitæque avita juvat.
 Nam quid nos casto velum obtexamus amori?
 Prò Venus! an scelus est numen amare tuum?
 Nec Dî ergo sceleris, sceleris nec Jupiter expers;
 Denique pars coeli crimine nulla vacat.
 Quis Phœbi Chionem, quis Bacchi Gnosida nescit?
 Quis falsi raptus per fréta longa bovis?
 Cui vel olorini non cognita furta Tonantis,
 Aut ducta Herculeâ mollia pensa manu?
 Vivamus, mea lux, Divûmque exempla sequamur;
 Ire juvet, quò nos æstus amoris agit.
 Si scelus hoc, peccem Divis auctoribus ultro;
 Nec me pœniteat criminis esse reum.

BASIU M VII.

Invitam osculabitur.

A Mabo, mea lux, mei lepores,
Meum melliculum, mei furores,
Hos meique animi, meique cordis
Sine exosculer illices ocellos;
Sine exosculer aureos, & illos,
Quos Apollinis aureisque Bacchi
Ausim crinibus anteferre, crines.
Quid tu ingrata nimis, nimisque dura,
Id tu præmioli tuo poëtæ,
Id solatioli negas amanti?
An mihi delicias facis, jocosa?
Quodque plus cupis, hoc negas roganti,
Invita ut videre mihi dedisse?
Invitam licet ergo teprehendam,
Et collo injiciam manus, & ora
Conferam oribus, & labella labris;
Et neges licet usque pernegesque,
Lucterisque mihi, & mihi mineris,
Usque ad basia mille basiabo:
Tum me morfibz hinc & indè figas,
Et os unguibus hinc & indè vellas,
Nec morsus metuam unguiumve fulcos.
Quin quantò altiùs unguibus notâris,
Quantò fixeris acriore morfu,
Tantò basia pressiora figam,
Tantò & ipse premam arctiore nexu.
O mellitula proelia! ô suaves
Dentium mihi morsificationes!

Vis, ô Panchari, me beare? semper
 Mihi basia pernega roganti,
 Semper ut rapiam, fruârque raptis.

BASIU M VIII.

Amicæ salutem precatur.

S Alve mêlque meum atque amaritudo;
 Otiûmque meum, negotiûmque;
 Meus Phosphorus, Hesperûsque, salve.
 Salve, lûxque mea, & meæ tenebræ;
 Salve, errôrque meus meûsque portus.
 Salve, spêsque mea & mei pavores.
 Salve, nîlque meum, meûmque totum.
 Sed quid pluribus? O ter ampliûsque,
 Salve, tota Acharisq[ue] Pancharisq[ue].

BASIU M IX.

Vult, ut Domina assiduè ipsum exosculetur.

D A mî ocellule, da tenelle mî flos,
 Da columba mea atque turturilla;
 Tot incendia cordis æstuantis
 Compeſcam tepido imbre basiorum.
 Da, rore humiduli tui labelli
 Rigem pectoris igneum furorem.
 Eheu quid volui? heu puella, paree,
 Et hæc flammea submove labella,
 Queis auges animæ furentis æstus,

Et torres magis, & magis peruris,
 Ut planè misero nihil superfit,
 Quàm mox in tenues eam favillas.

Ah quid flammea submoves labella,
 Osque ab ore meo repentè vellis?
 Profer flammea, profer hæc labella,
 Et torre assiduo igne basiorum.
 Istis me juvat ignibus perire:
 Octæo veluti rogo probatus
 Hinc coelum novus Hercules revisam.

BASIUM X.

*Miratur suavitatem & amaritudinem
 Pancharillæ.*

CUM sis mellea tota, tota suavis,
 Ut mellita magis nec ipsa mella,
 Nec sit suavior ipsa suavitus;
 Quî tot spicula delibuta felle
 Evibras oculis, tuisque labris
 Tantam amaritiem mihi propinas?

Rursus tu quoque Pancharilla, tota
 Cùm sis fellea, sis amara tota,
 Magè ut fellea sint nec ipsa fella,
 Non amarior ipsa amaritudo;
 Quî tam dulcia mella basiorum,
 Tam dulcem ambrosiam mihi labella
 Propinant tua? quî tuis ocellis
 In me spicula tam benigna vibras?
 An vis ista tui est, Puella, ocelli?
 An vis ista tui est, Puella, labri?

Ut me felle beent suaviore,
 Ut me melle necent amariore.
 O amarities nimis suavis!
 O amara nimis suavitus!

BASIUM XI.

*Exoptat se florem illum esse, quo uteretur
 Amica.*

ERgo, floscule, tu meæ puellæ
 Hôc florente sinu usque conquiesces?
 Ergo tu Dominæ meæ papillis
 Beatus nimis infidebis usque?

O si, floscule, mî tuâ liceret
 Istâ forte frui, & meæ puellæ
 Incubare sinu, atque desiderare
 Hos inter globulos papillarum,
 Non sic lentus inersque conquiescam.
 Non sic infideam otiosus usque.
 Sed toto spatio inquietus errem,
 Et feram sinui, feramque collo
 Mille basia, mille & huic & illi
 Impingam globulo osculationes.

Nec mihi satis hæc putes futura:
 Namque & discere curiosus optem,
 Quid discriminis inter hunc & illum,
 Et quantus tumor hujus illiusque;
 Quantum albedine præstet hic vel ille;
 Quantum duritie hic vel ille vincat;
 Sinistérne globus, globúsne dexter
 Figurâ placeat rotundiore;

An dexter globus, an globus sinister
 Papillâ rubeat rubentioꝛe:
 Exploreꝛ quoque, quò beata ducat
 Illa femita, quæ globos gemellos
 Sic discriminat, & subesse clamat
 Mellitum magis elegânſque quiddam:
 Indagem quoque, quicquid eſt latentis,
 Et labar tacitus, ferârque ſenſim,
 Uſque Cypridis ad beata regna.

At mî Pancharidis meæ papillas
 Nec ſummo licet ore ſuaviari,
 Nec levi licet attigiſſe palmâ.
 O ſortem nimis aſperam atque iniquam!
 Tantillum illa negat mihi petenti,
 Tantillum illa negat mihi ſcienti;
 Quæ tantum huic tribuit nec id petenti,
 Quæ tantum huic tribuit nec id ſcienti.

B A S I U M XII.

*Beatum ſe prædicat, ſi Domina ſua illius
 memor ſit.*

I Cor ocyùs ad meam puellam.

Dic, ut me coquit ardor inſuetus:

Dic, ut mille premunt amaritates:

Dic, ut imbre mihi perenniore

Madent lumina: dic, ut ipſe vitam

Hîc traho anxius inquiéſque curis.

Sed inter tamen has amaritates,

Has inter lacrymas & inter ignes,

Si tantum meminit puella noſtri,

Dic me vivere vel nimis beatum.

BASIUM XIII.

*Παεγβολῶν instituit inter cometam &
Pancharidem.*

Qualiter exoriens ferali crine cometes
In sese populorum acies convertit & ora
Undique, & insolito percussas lumine mentes
Territat; horrescunt diræ formidine cladis
Mortales, certique pavent incendia belli:
Sic se ubi Pancharidis puro jubar ore coruscans
Exerit, & coeli major micat ignibus ignis;
Hærent obtutu populorum lumina, & alto
Corda pavent suspensa metu bellique necisque,
Flammarumque animis trepidantibus incubat horror.

BASIUM XIV.

Spernit Dominam propter fastum animi.

SIC me Nearâ contumacior spernis?
Sic despicas & fero fugis corde?
Fugis superba, & vota supplicis rides?
Ridebo & ipse tete, & invicem durus
Te despiciabor, perfida, & tuos fastus
Fastu retundam: jamque tu mihi longum
Vale, Nexera indigna cantibus nostris,
Indigna Musis. Marfyas tibi semper
Tuos habeto, teque Marfyæ semper,
Gens inficeta, plena ruris, insulsa,
Aversa Musis. Rursus ô mihi rursus

Vale, Neæra, dedecus puellarum,
 Urbisque probrum. Nam quid ipsa me spernis,
 Quid despicias? quem Turilla formosa,
 Turilla blanda, flos Turilla Nympharum
 Complexa sponte vindicatque jamdudum,
 Sibique poscit: quæque jam meo cantu
 Superba tollit arduum caput cœlo;
 Et se Corinnis seque Lesbiis confert.

At tu, Neæra, quàm tuam vicem quondam
 Tacita dolebis, & tuum argues fastum!
 Quàm me requires & vocabis incassum!

BASIUM XV.

Conqueritur fugam Pancharidis.

QUò sic, Diva, fugis? quid sic deserta pererras
 Avia, nec nostrî nec memor ipsa tui?
 Non metuis, Fauni ne, dum incommitata vagaris,
 Injiciant rapidas in tua colla manus?
 Hos tu, Diva, tuis longè complexibus arce,
 Nec patere ingenuis oscula ferre genis.
 Nec verò sic te oblitam nostrique tuique
 Crediderim, licet est suspiciosus amor:
 Ut quibus effoetos artus depasta senecta est,
 Quæis vires penitus deriguere gelu;
 Et denso vestita quibus præcordia villo,
 Et suffusa genis hispida barba riget;
 Anteferas, mea vita, mihi, cui corpore sanguis
 Integer, & pingit prima juvenia genas.
 Quanquam adversa mihi & nimium contraria votis,
 Non adeò adversam te tamen esse putem.

At vos vel manibus, Fauni, violare puellam

Parcite, delicias nec temerate meas;

Furtivâ nec falce meas invadite messes:

Totus ut hujus ego, tota puella mea est.

Sed quid te deserta juvat per lustra vagari,

Totne per anfractus me, mea vita, fugis?

I, fuge per nemora & saltus, per inhospita tesqua:

Per nemora & saltus, per quoque tesqua sequar.

Invia nulla mihi fuerit via, sive natatu

Flumina, seu cursu vis superare juga.

Nec me vel densus lapidosæ grandinis imber

Arceat, aut rapidi vis furiosâ Noti.

Nec me flagranti revocârît Sirius astro,

Nec nivis æternæ terra adoperta gelu.

Nil me terruerit; quin quod natura pavôrque

Ingenitus refugit, sponte capeisset amor.

Fallor ego? haud nostros sic averfâris amores:

At tentare lubet, quàm mihi certa fides.

Non igitur pulsata mihi tot planctibus astra,

Non mihi tot sylvis carmina dicta tuis,

Tot suscepta mihi discrimina cæca viarum,

Tot superati æstus, tot superatæ hyemes:

Tot mihi decursæ per opaca silentia noctes,

In te sunt animi pignora certa mei.

His licuit tentâsse satîs. Jam parce labori

Ingrato; ingrata, lux mea, parce fugæ.

Sed fugit ah, ventîsque preces ludibria mandat;

O nimium fortis aspera fata meæ!

Sic ego sum duræ natus servire puellæ?

Sic erit, immitis semper ut angat amor?

BASIUM XVI.

*Exaggerat felicitatem & infelicitatem in
osculando.*

DOnec pressius incubo labellis,
Et diduco avidus tuæ, puella,
Flosculos animæ suave olentes,
Unus tum videor mihi Deorum,
Seu quid altius est beatiúsve.

Mox ut te eripis, ecce ego repentè,
Unus qui superum mihi videbar,
Seu quid altius est beatiúsve,
Orci mi videor relatus umbris,
Seu quid inferiúsve tristiúsve.

BASIUM XVII.

Expetit modum in osculando.

TUNE Pancharidis meæ labellis,
Infelix Anime, ausus incubare?
Ausus fugere mella basiorum?
Ausus nectare delicatiore
Tete proluere? heu miselle, parce:
Nam dum fugere mella, dúmque nectar
Credis ebibere, ebibis venena,
Et incendia fugis & furores.
Non sentis etenim, ut tuos per artus
Erret flamma furens, laténsque virus
Serpit in jecur intímásque venas;

Dum tu incautior hinc & indè fugis,
Et hauris dominæ meæ labella.

Maligna ah dominæ nimis labella,
Quæ me tam miseris modis habetis.

Ne sævite adeò, labella bella;
Sævistis fati atque torruistis;

Nunc restinguite flammeos calores:

Nunc disperdite fluctuans venenum:

Paulum basia vestra temperate:

Volo basia, non venena & ignes.

BASIUM XVIII.

*Execratur Pancharidis pulchritudinem, quâ
captus erat.*

S Alvete, aureolæ meæ puellæ

Crines aureolique crispulique;

Salvete & mihi vos puellæ ocelli,

Ocelli improbuli protervulique;

Salvete & Veneris pares papillis

Papillæ teretisque turgidæque;

Salvete æmula purpuræ labella;

Tota denique Pancharilla salve.

Quin vos aureoli perite crines,

Et vos improbuli perite ocelli,

Vos & turgidulæ perite mammæ,

Perite æmula purpuræ labella;

Tota denique tota tu perito.

Quâ visâ perii repentè totus.

BASIU M XIX.

Dicit lachrymas Pancharillæ non esse lachrymas, sed flammæ & incendia amoris.

AT mî dicite, lachrymæ tenellæ,
 Vos, quæ candidulæ meæ puellæ
 Os argenteolo rigatis imbre,
 Quî fas nascier his puellæ ocellis,
 Qui toti igneoli undequaque spargunt
 Tot incendia missilésque flammæ?

Verùm fallor ego, & tuæ, Puella,
 Quæ mihi lachrymæ & putantur imbres,
 Non sunt hæ lachrymæ aut aquosus imber;
 Sunt incendia flammeæque guttæ,
 Quæ me sic adèd intimè perurunt,
 Consumpta ut rapidi caloris æstu
 Jam mî pectora tota colliquescant.

Quid jam non igitur miselli amantes
 Sperent aut metuant? quibus creare
 Undam flamma potest & unda flammam.

BASIU M XX.

*Scribit se nunquam post hac aditurum
 Pancharillam.*

QUID, ô Cupidinis duces
 Ocelluli lascivuli,
 Me prodidistis inscium,
 Ausi tueri fixiùs

Vultus puellæ lubricos?

Quorum nitore, ceu novi

Percussus ictu syderis,

Humum repente corruì.

Quid, ô pedes audaculi,

Me sic iistis perditum,

Dum me vagantem sistitis

Ad illa divæ limina,

Ubi furore saucii

Hanc penè vitam liquimus?

Quid, ô manus protervulæ,

Sic irruistis in finum,

Et lacteas papillulas,

Ut hinc amoris diffluens

Serpénsque sensim in intimos

Artus venenum cor mihi

Pectúsque totum absumeret?

At ipsè vestram comprimam

Ferocientem insaniam,

Et turgidos licentiâ

Istos domabo spiritus.

Nam vos, pedes audaculi,

Premam deinceps compede;

Et vos, manus protervulæ,

Arctabo duris vinculis;

Et vos, ocelli, fasciâ

Lascivientes obtegâ:

Ut nec tueri ocelluli

Vultus puellæ lubricos;

Nec involare vos manus

In lacteas papillulas;

Nec illa posthac vos pedes

Possitis unquam sistere

Ad Pancharillæ limina.

B A S I U M XXI.

Petit à Cupidine, ut finem basis imponat.

AN non, sæve puer, fatis superque est
Tot me pectore parturire flammæ?

Tot ignes premere intimis medullis,

Nî suspiria ventilentque flammæ,

Accendantque animi æstuantis ignes?

Jam suspiria, jam modum furori

Tandem ponite: sat meos per artus

Furit flamma, furit malignus ignis.

At vos, ô lachrymæ profusiores;

Adeste, & miserum levate amantem;

Adeste, atque animi æstuantis ignes

Contrà immergite largiore rivo.

Heu! quî me lachrymæ levare possint,

Quive extinguere tot caloris æstus,

Quas incendia, quas mei voraces

Flammæ pectoris ebibere totas?

B A S I U M XXII.

*Conqueritur cor suum à Pancharide esse
furto ablatum.*

ERraram in sylvis; erranti retia mille,

Mille puella plagas infidiosa parat.

Occupat incautum, corque in sua retia tandem

Trudit, & aternâ compede dura premit.

Hei

Hei mihi! sic casses, sic vincula nectis amanti?

Hei mihi! sic misero cor violenta rapis?

Non queror esse tuum; sed eram quod sponte daturus,

Cor mihi te furto surripuisse queror.

BASIUM XXIII.

*Queritur de Pancharide, quòd illa sit savior
maligniòrque tonitru & fulmine.*

Veni ad Pancharidem meridiatum,
Quum mox insolito fragore cœlum
Concussum tonat, igniùmque latè
Trifulcis jaculis coruscat æther.

Illa fœmineo pavore languens
Ruit protinus in sinus amantis:
Et serva miseram, inquit illa, serva.

Ego sollicitam & nimis paventem
Sustentans gremio, quid, ô puella,
Quid me poscis opem? jubésque, tete
Ut servem, nimum meticulosa,
Quæ sic fulgura vana pertimescis,
Tonitrûsque paves inane murmur?
Quin me me miserum, puella, serva,
In quem letiferis tuis ocellis
Multò fulgura tu maligniòra,
Multò fulmina saviora vibras.

BASIU M XXIV.

*Comparisonem facit inter semetipsum, &
rosam rubentem & pallentem.*

EN flores tibi mitto discolores,
Pallentemque rosam & rosam rubentem.
Illam quum aspicias, miselli amanti
Putat pallidulos videre vultus:
Quum tueberis hanc rubore tinctam,
Putes igne rubens cor intueri.

BASIU M XXV.

*Vult, ut Pancharis eodem oculo pereat, quo
ille periit.*

AMabo, hunc mihi commodos ocellum,
Hunc tuum improbulum, puella, ocellum,
Qui tot tela vibrat, vibratque flammam.
Quid acturus eo, puella, quaris?
Ut hinc tela petam, petamque flammam;
Quibus quot perii misellus olim,
Tot & tu pereas misella telis,
Tot & tu pereas misella flammis.

BASIUM XXVI.

Ad D. Franciscum Myronem, Senatorem
Parisiensem.

Qualem velit amicam.

SIT in deliciis puella, Myro,
Quæ clavis radiat superba gemmis;
Quæ monilibus atque margaritis
Tota conspicua atque onusta tota est:
Sit in deliciis amoribusque,
Quæ cretâ sibi, quæque purpurisso,
Et beneficiis colorat ora.

Placet, Myro, mihi puella simplex,
Cui nativa genas rubedo pingit,
Nativusque pudor: placet puella
Ore virgineo & decente cultu,
Artis nescia, negligensque fuci:
Placet denique, quæ nihil monilis,
Nil gemmæ indiga, nîlque margaritæ,
Pollet ipsa satis suapte formâ.

BASIU M XXVII.

Ad eundem.

*Conqueritur perfidiam & inconstantiam
Pancharidis, & subjungit se illam
tamen amaturum, quamvis alii
viro, militi putà, nupserit.*

ASpice, quàm dubiâ, Myro, me verset arenâ;
Aspice, quos ludos ludere suevit Amor.
Illa, suis quæ plus oculis me nuper amabat,
Alterius nunc est facta puella viri.
Ah genus instabile, & malefidum foemina nomen,
Quam sibi constantem non videt una dies!
Hæc erat illa fides, quâ tu jurare solebas.
Te propriamque mihi perpetuamque fore?
Sed non fallacis querimur perjuria linguæ;
Non querimur læsos sæpius ore deos.
Quæ sit facta diis, sit diis injuria curæ:
Quos video ultores post caput esse tuum.
Te queror indigni te militis esse maritam,
Te queror ingenuam barbara vincla pati.
Ah mihi tu poteras victrix præfigere leges:
Jura mihi poteras imperiosa dare.
Nec leges mihi turpe tuas, & jura subire:
Parere imperiis nec mihi turpe tuis.
Rusticus est nimium, verique ignarus amoris,
Quem pulchræ dominæ jussâ subire pudet.
Nunc te etiam, licet ipsâ aliò traduxeris ignes,
Et licet odisti, semper amabo tamen.

Nunc etiam legésque tuas, tua jussâ capeſſam:

Nunc etiam nutus imperiûmque ſequar.

Tu ſi fortè mihi priſcum impertire favorem,

Si miſerum rurfus perfida amare negas;

Finxeris at certè, certè ſimulâris amare:

Sat mihi fictus erit, ſât ſimulatus amor.

BASIUM XXVIII.

*Execratur Muſas, utpote Pancharidis
amores non augentes.*

ITe, quando nihil juvare amantem,

Quando conciliare nec poteſtis

Adverſam nimium mihi puellam:

Ite in exitium malâſque flammas,

Muſæ perniciēs meæ juventæ.

Nam quid illa meo ſuperba cantu

Famam in poſtera ſæcla prorogabit,

Quæ meas toties precationes

Sprevit, aſpera contumaxque flecti?

Quin vos, quin potiùs ſubite flammas,

Quin vos, quin potiùs valetè in ignes,

Camœnæ mihi non bene auſpicatæ.

Verum pignus ego meique amoris,

Et meæ fidei obſides camœnas

Sceleſtus jubeam valere in ignes?

Ego nomina clara Pancharillæ,

Quibus vel Venus invidere poſſit,

Diris devoveam uſtulanda flammis?

Quin vos vivite, clara Pancharillæ

Meæ nomina; vivite, ô camœnæ;

BASIU M XXVII.

Ad eundem.

*Conqueritur perfidiam & inconstantiam
Pancharidis, & subjungit se illam
tamen amaturum, quamvis alii
viro, militi putà, nupsarit.*

ASpice, quàm dubiâ, Myro, me verset arenâ;
Aspice, quos ludos ludere suevit Amor.
Illa, suis quæ plus oculis me nuper amabat,
Alterius nunc est facta puella viri.
Ah genus instabile, & malefidum foemina nomen,
Quam sibi constantem non videt una dies!
Hæc erat illa fides, quâ tu jurare solebas.
Te propriamque mihi perpetuamque fore?
Sed non fallacis querimur perjuria linguæ;
Non querimur læsos sæpius ore deos.
Quæ sit facta diis, sit dñs injuria curæ:
Quos video ultores post caput esse tuum.
Te queror indigni te militis esse maritam,
Te queror ingenuam barbara vincla pati.
Ah mihi tu poteras victrix præfigere leges:
Jura mihi poteras imperiosa dare.
Nec leges mihi turpe tuas, & jura subire:
Parere imperiis nec mihi turpe tuis.
Rusticus est nimium, verique ignarus amoris,
Quem pulchræ dominæ jussâ subire pudet.
Nunc te etiam, licet ipsa aliò traduxeris ignes,
Et licet odisti, semper amabo tamen.

Nunc etiam legesque tuas, tua jussa capeſſam:

Nunc etiam nutus imperiũque ſequar.

Tu ſi fortè mihi priſcum impertire favorem,

Si miſerum rurfus perfida amare negas;

Finxeris at certè, certè ſimulãris amare:

Sat mihi fictus erit, ſat ſimulatus amor.

BASIUM XXVIII.

*Execratur Muſas, utpote Pancharidis
amores non augentes.*

ITe, quando nihil juvare amantem,

Quando conciliare nec poteſtis

Adverſam nimium mihi puellam:

Ite in exitium malãſque flammas,

Muſæ perniciẽs meæ juventæ.

Nam quid illa meo ſuperba cantu

Famam in poſtera ſecula prorogabit,

Quæ meas toties precationes

Sprevit, aſpera contumaxque flecti?

Quin vos, quin potiùs ſubite flammas,

Quin vos, quin potiùs valete in ignes,

Camœnæ mihi non bene auſpicatæ.

Verum pignus ego meique amoris,

Et meæ fidei obſides camœnas

Sceleſtus jubeam valere in ignes?

Ego nomina clara Pancharillæ,

Quibus vel Venus invidere poſſit,

Diris devoveam uſtulanda flammis?

Quin vos vivite, clara Pancharillæ

Meæ nomina; vivite, ô camœnæ;

Nec incendia nec timete flammæ:

Unum me satîs æstuarè flammis,

Unum sit satîs ignibus perire.

B A S I U M XXIX.

*Comparat malum suum Venereum cum malo
Promethei, Tityi, Sisyphi, &c.*

NEC cœlum assiduo madescit imbre,
Nec mare assiduis tumet procellis:

At mihi assiduo imbre lachrymarum

Ora tota madent, mihiqûe pectus

Curarum assiduis tumet procellis.

Non terras petit usque & usque fulmen:

At me fulminibus nocentiora

Usque tela petunt, & usque flammæ.

Non semper miserum vorat Prometheus,

Nec semper Tityum malignus ales:

At malignior usque mihi Cupido

Et fibras vorat, & vorat medullas.

Non Ixiona Sisyphumve pondus

Urget perpetuum: at mihi perenne

Pondus incubat; at me & usque & usque

Dolorum rapit orbis inquietus.

O me ter miserum, ô nimis sinistro

Natum sydere, Disque inauspicatis!

BASIUM XXX.

Conqueritur se justam moriendi causam non habere.

NON ego, Diva, queror blandæ modulamine
vocis

Quòd me excantâris, surpuerisque mihi.

Non ego, Diva, queror, dulci quòd nectare tincta

E labris animam mi tua labra trahunt.

Non quòd mi pæto furata es lumine pectus.

Ast unum infelix hoc ego, Diva, queror;

Dum sic occumbo, tam dulci occumbere leto,

Ut leti non sit justa querela mei.

BASIUM XXXI.

*Petit basium à Pancharide, & optat, ut
inter basiandum expiret.*

P Anchari, virgineos inter flos unice flores,

Panchari, pars animæ dimidiata meæ;

Cujus labra rosas spirant, violasque capilli,

Spirant cinnameum candida colla nemus;

Da mihi, da pressim lactantibus humida linguis

Basia, per longas continuata moras:

Qualia dat casto turtur fociata marito,

Qualia amatori blanda columba suo.

Nec numera, ut cupido numerabat Lesbia vati;

Illa dare ex animo, non numerare juvet.

At tu, dum cupido miscebis basia amanti,
 Junge oculos oculis, & labra junge labris.
 Nec penitus clausa ora tene, nec aperta licenter;
 Ut nec clausa juvant, sic nec hiulca decent.
 Sat fiet ad pulsū linguīs fecisse duabus,
 Innocuūque brevem dente dedisse viam.
 Occurrat veniens venienti lingula linguæ,
 Alteraque alterius mobilis ore natet.
 Nec totā committe tamen mihi proelia linguā:
 At summā tantūm cuspide bella gere.
 Dūmque tuam exfugam, tu nostram exfuge vicissim:
 Dum te dente petam, me quoque dente pete.
 Sint voces querulæ, sint blæsula verba loquentum:
 Nec desint tremulo murmura blanda sono.
 Postremò in nostris animam deponē labellis:
 Hic morere, aut certè finge petulca mori.
 Sic est; & cupidum tandem exorata beāsti,
 Estque anima in labris nostra relicta tuis.
 Omnibus è membris illuc stimolata cucurrit,
 Tanquam perpetuas hic habitura moras.
 Sic eat, & redeat toties, errētque labellis,
 Dum se animæ penitus misceat illa tuæ.
 Nec tu animam ex animā possis divellere nostrā,
 Ut noster nunquam dissoluetur amor.

BASIUM XXXII.

*Rogat Venerem, ut, si fortè in prælio
basiorum exspiret, animæ illius hæres
esse non dedignetur.*

DUM certamina mox futura verso,
Tot mentem illecebræ meam titillant,
Solâ ut ebria cogitatione
Jam tum deficiat. Quid ergo sospes
Hæc certamina perferam cruenta,
Quem certaminis ipsa vel futuri
Cogitatio vulnerare possit?
O Venus bona, quæ bonos amantes
Una numine prospero tueris!
Hôc si me miserum impotentiore
Contingit cadere immorîque bello,
Accipe hanc animam, & beatioris
Duc in florida me vireta Cypri.

PERVIGILIUM

VENERIS.

O Nox suavicula! ô bonæ tenebræ!
Tenebræ mihi luce clariores,
Quæ meam Venerem & suavitatem,
Cor vitâmq; meam mihi attulistis.
Nunc te possideo, alma Pancharilla,
Turturilla mea & columbulilla:
Nunc blandæ Veneri licet litare,

Longæ præmia nunc moræ referre,
Amplexûque mihi frui cupito.
Ferox, improba, dura quid moraris
Sic me languidulum? quid illa linguæ
Mella fugere, quid stîavis auram
Oris colligere, & tenaciora
Vetas conferere invicem labella?
Quod voto tacito unicè requiris,
Cur id dura mihi negas roganti?
At prior cupias licèt, pudica
Et frontis tetricæ cupis videri,
Spernens (credere si licebit unquam)
Molles nequitias libidinésque.

At te per faculas tuas micantes,
Et hæc æmula purpuræ labella
Oro; pérque genas & hunc capillum,
Qui formosa vagus flagellat ora,
Oro, pérque sinus & has papillas
Primulùm tibi jam sororiantes,
Has gemmas geminas pari decore
Surgentes, geminis pares pyropis;
Ne cupidine jamdiu æstuantem
Eneca. Ah perii miser! quid? Imò
Jamdudum perii, nisi benigna
Faves ocyûs, ocyûsque cordis
Tot incendia, Pancharilla, sedas.
Me Venus bona, me Cupido serva;
Mî mens insolitum furit furorem,
Neque hunc ferre potest furoris æstum.

Hæc suspiria & has preces trahebam
Imo à pectore jam neci propinquus,
Quum victæ subitò ira detumescit,
Et mox virgineo pudore leves

Interfusa genas, & ora casto
 Spargens molliter imbre lachrymarum,
 Tota, inquit, tua Pancharilla tota est,
 Mutuo tibi mancipata nexu.
 Cum dicto simul osculum propinat,
 Ultro se admovet, & pudenter audax
 Sese in brachia nexuosa dedit.

Ego compositam aureo cubili
 Totum verto in eam furoris ignem,
 Quæ mi incendia tanta suscitavit;
 Toto corpore pronus in siaves
 Amplexus ruo; cruribusque crura,
 Pes pedi, femori femur recumbit;
 Hærent oribus ora, labra labris;
 Firmo pectora glutino cohærent.
 Jamque Cypridis aureæ vireta,
 Jam Cupidinis hortulos pererro,
 Vere perpetuo hortulos virentes.
 Hinc rosas teneras legens, & indè
 Narcissum, violas, amaracumque,
 Mellitis nimis atque delicatis
 Usque ad invidiam osculis fruiscor.
 Stricto corpora colligata nexu
 Confundunt animas: duellum utrinque
 Commiscent tremulæ per ora linguæ.

O quot lectulus & lucerna pernox
 Molles delicias utrinque vidit!
 Dum strictim appliciti arctiore vinclo
 Hæremus calidi, Venusque venis
 Diffusa interioribus tepente
 Artus languidos liquore rorat,
 Alternantibus osculis utrinque,
 Occursantibus hinc & indè linguis,

Conniventibus hinc & indè ocellis.

Tum dico: Superi, tenete cœlum ;
Vestram, Numina, possidete sortem ;
Dum te te teneam, alma Pancharilla,
Dum te possideam, nec ipse cœlum,
Nec vestram, Superi, invidebo sortem.
Et nunc roscida labra suaviari,
Et nunc mollibus immori lacertis,
Nunc patrantibus innatare ocellis,
Nunc & brachia tortili capillo
Impedire juvat, modò osculari
Anhelas tremulo sinu papillas,
Papillis Veneris pares papillas,
Altrices animæ meæ papillas :
Nunc saltu volucri insilire collo,
Nunc candente genas notare dente ;
Nunc errare manu licentiore
Illa per femina, illa perpolita,
Illa marmoreo superba luxu,
Quibus janitor excubat Cupido,
Et sacram Veneris tuetur arcem.
Mille ludimus osculis protervi,
Ut colludere turturique turtur,
Columbæque suæ solet columbus :
Certatimque damus notas amoris,
Certatimque damus notas furoris,
Et transfundimus ore semihulco
Errantes animas & hinc & indè.
Hæc nos prælia militamus inter
Sudores varios anhelitûsque,
Dum fessâ Venere, artubûsque tritis,
Et jam deficientibus medullis,
Et jam deficiente corde anhelò,

Cogor languidos inire somnos:
 Mox & succiduum recondo collum
 In meæ tenero sinu puellæ.
 Illa, interpositâ minùs vel horâ,
 Pungit sæpicule, atque dormienti
 Aurem vellicat, & subinde tractat,
 Et me verberat osculis subinde,
 Et parcente petit labella morsu.
 Tum me blanda iterum vocans ad arma,
 Sic, ignave, jaces sopore victus,
 Sic cessas, ait? Hic repenti lento
 Sopore excutior: juvâtque gnavum
 Ad Cupidinis arma prosilire;
 Juvat cominus, eminus ferire;
 Et cæsim juvat & ferire punctim.
 Jamque vulnere dulce sævienti
 Hostis transadigo intimas medullas.
 Reddit multiplices vices uterque,
 Et subsultibus hinc & indè crebris
 Spissat officium: novas uterque
 Serit delicias, ferit lepores
 Uterque, improbulos jocos; uterque
 Fingit blanditias proterviores,
 Facit nequitias falaciores,
 Omnes Cypridis induit figuras,
 Donec corpora miscuo furore
 In unum coeunt amica corpus.

Millies mihi millièsque salve
 Nox felicibus invidenda Divis,
 Quâ nec Juno mihi beatiorem,
 Nec possit Venus ipsa polliceri.

Salvete ô mihi candidæ tenebræ,
 Tot inter Veneres, falaciâsque,

Et tot blanditias faventiasque,
Et tot illecebras lubentiasque,
Et suspiria, murmura, & susurros,
Et convitia, mutuósque questus,
Lusus, oscula, tinnulos cachinnos,
Rixas, proelia, morificationes,
Iras, vulnera, lingulationes,
Vitas atque neces reciprocantes,
Et tot nequitias mihi peractæ.

JOANNIS BONEFONII P O E M A T A.

Ad DIVIONEM, Urbem Burgundiæ
primariam.

I.

Dili te, Divio, Dii perennè servant,
Urbs amata mihi & cupita, quantum
Nulla amata fuit, fuit cupita:
Quam tot indè viri politiores,
Robertus meus, & meus Juretus,
Et Taborotius, Boneriùsque,

Indè tot Veneres venustiores
Famâ nobilitant, beântque cœlo;
Una sed magis omnibus Turilla,
Illa lux animi Turilla nostri.

Quando, Divio, tete ego revisam?
Quando illos legere Atticos lepores,
Robertique mei, & mei Jureti,
Et Taborotii, Boneriique?
Quando tot Venerum aureum licebit

Jubar suspicere, aureámque lucem?
 Quando fas erit & meæ Turillæ
 Illa purpurea ora contueri?
 At tu Divio, tu meas perennè
 Serves delicias & has & illas,
 Amorésque meos & hos & illos.
 Sic te, Divio, Dii perennè servant,
 Urbs amata mihi & cupita, quantum
 Nulla amata fuit, fuit cupita.

II.

Ad ACHILLEM HARLÆUM,
 Senatûs Parisiensis Principem.

ERgo Achillem humiles adite Musæ,
 Non illum populis ducem tremendum,
 Illum terribilem trucémque Achillem:
 Sed hunc justitiæ pium parentem,
 Inter qui strepitus forique turbas,
 Inter pondera publicâsque curas,
 Audit Pieridum pios alumnos.

Et quanquam attingit hos gradus honoris,
 Quêis nil celsius expetisse justa
 Potest ambitio, tamen benignus
 Et Musas colit, & colit Poëtas.

Vos hunc vos humiles adite Musæ;
 Et huic dicite, si suo favore
 Licet Sequanicis præesse Barris,
 Speratôque mihi otio fruisi,
 Illi carmina me parare, vivet
 Quêis Achilles honos perenne in ævum,

Ut nil Mæoniden vetusto Achilli
Sit quòd invidet recens Achilles.

III.

In Æ N E A M.

QUI flecti indocilis, ad fata coëgit Elifam,
Usque adedò ingrata certus abire fugâ;
Non Venere ille fatus, non blandi frater Amoris;
At verè Æneas æneus ille fuit.

IV.

Ad JACOBUM FAIUM,
Advocatum Regium in Senatu Parisiensi.

Super partu uxoris.

TE, Fai, pater omnium leporum,
Auctum gratulor elegante prole.
Nam quid gratius accidat marito,
Quàm bella & lepida elegansque proles,
Casti eonjugii suave pignus?

Verùm non tibi tréve quatuorve
Natas esse putas satis superque?
Satis multa, satis puella, Fai.
Gigne, quem similem fui parentis
Olim Gallica rostra fulminantem
Et patrum & stupeat corona vulgi:
Gigne, in quo eniteat tua illa virtus,
Quâ tu Sauromatas tumultuantes

Lenisti, & populi furentis iras.
 Nec unum esse satis putato Faium:
 Sed Faii unius in locum quotannis
 Da novos liceat videre Faios.
 Hôc tu munere majus ampliùsque
 Nil dabis patriæ, tuisque Gallis.

V.

Ad JAC. & FRANCISCUM
 GUELLIOS, fratres.

In eorum discessum.

S Alвете, ô gemini ordinis togati,
 Ocelli geminis meis ocellis,
 Et carâ mihi luce cariores.
 Salvete ô iterùmque tertiùmque,
 Guellii, & memores mei valete:
 Inter qui medias luis procellas,
 Et morbi gravidos furentis æstus,
 Unus in viduâ relictus urbe,
 Et illis finè more sævientis
 Penè Apollinis obrutus sagittis,
 Vivam nescio, vixerimve: verùm
 Seu vivam miser ipse, vixerimve,
 Æternùm mihi, Guellii, beati
 Salvete, & memores mei valete.

VI.

Ad BERNARDUM PREVOTIUM
Senatûs Parisiensis Præsidem.*Implorat illius auxilium.*

P Ræses optime, te tuus Poëta,
 Cliens ille tuus Bonefus orat,
 Causæ subvenias periclitanti,
 Quæ nec sollicitum frui quiete,
 Nec illum patitur vacare Musis:
 Quódque angit nimio dolore amantem,
 Vetat virgine jamdiu cupitâ,
 Speratísque m'hi thoris potiri.

Ergo perspice, quot tuum poëtam
 Ornabis meritis? Dabis quiete,
 Et Musis dabis, & frui puellâ.

VII.

Ad LAZARUM COCLÆUM,
Senatorem Parisiensem.*Exaggerat illius honores.*

E Xpectate diu & diu cupite,
 Ades Sequanicis, Coclæe, Barris;
 Ades flos hominum eruditiorum,
 Ades flos hominum eloquentiorum.
 Ne sperne exigua, Coclæe, Barrum:
 Non est exigua aut pusilla Barrus,

Cui Vigneriſ ille ſcriptor ingens,
 Cui denique doctus ille Popo
 Vitæ exordia luminisſque debent;
 Non eſt exigua aut puſilla Barrus,
 Quæ, Coclæe, tuo ſuperbit ortu,
 Et te, flos hominum eruditiorum,
 Et te, flos hominum eloquentiorum,
 Alumnum ante alios beata jactat;
 Non eſt exigua aut puſilla Barrus,
 Quæ terris peperit Deam potentem,
 Illam Pancharidem, Deam ſtupendam,
 Cui componere nulla ſe Dearum
 Auſit eximix decore formæ.
 Quid tu jam patriam, Coclæe, Barrum
 Auſis deſpicere & putare parvi?
 Poſſunt divitiis tuam, Coclæe,
 Urbes innumeræ præire Barrum:
 Barrum nulla tuam præire poſſit
 Cultis ingeniis & eruditis,
 Majorisſque Deæ potente formâ.

VIII.

Ad ÆGIDIUM DURANTEM.

*Comparat illum Catullo, illiſſque dominam
 Lesbix.*

NE quid, Carola, Leſbiæ invideto;
 Habes, Carola, tu tuum Catullum,
 Cujus tu numeris Catullianis
 Æternum volites virum per ora;

Volat Lesbia ceu Catulliana.

— Ne quid vos Latio invidete, Galli;

Habes, Gallia, tu tuum Catullum

Gallicis numeris Catullientem,

Quo vix nequior elegantiorque

Pater nequitiae elegantiaeque

Catullus fiet ille Lesbianus.

Et tu molliculi æmulos Catulli,

Linguâ dispere, sed pari lepore,

Æternis numeros premes tenebris?

Ne tantum decus invideto, Durans,

Carolæque tuæ, tuisque Gallis;

Uni denique ne tibi invideto;

Qui nulli potes invidere quidquam.

IX.

TUMULUS OTHONIS TURNEBI,

Adriani F.

ET me fas etiam est Othonianos
Justis luctibus excitare manes;

Fas & solvere lachrymas amoris,

Et tantò lachrymas profusiores,

Quantò vulnere nos acerbiorè

Tam crudelia perculere fata:

Quæ dum, prò dolor! abstulere Othonem,

Cum nato pariter suum parentem

Abstulere iterum, duplèxque nobis

Uno vulnere vulnus intulere,

Nam tu patris eras imago vivax,

Inque uno geminis frui licebat,

Et nato simul & simul parente.

Ergo nos gemitu profusiore

Et nati simul & simul parentis

Uno in funere bina prosequamur.

Sed quantò gemitu profusiore

Illa prosequar, hòc minùs parentem,

Hòc & te minùs ipse amare dicar,

Qui nato videar suum parentem,

Parentique suum invidere natum,

Et suam videar beatitatem

Invidere patri, invidere nato:

Qui nunc civibus ætheris recepti

Unà cum Jove, cum diis jocantur;

Unà deliciis & ævitate,

Et mensis Superùm ambo perfruuntur.

Ergo vivite, vivite ò beati

Et nato pater, & parente nate;

Rursus vivite, vivite ò beati

Adriane parens, Othóque fili,

Unà cum Jove, cum diis jocantes,

Unà deliciis & ævitate,

Et mensis Superùm ambo perfruentes.

Et vos vivite, vos Dii beati,

Et nato simul & simul parente.

X.

AD JACOBUM CUJACIUM,
Jacobi Cujacii Filium.

*Illius felicitatem, suam verò infelicitatem
exponit.*

QUID Cujacide, quid? tuine vivis
Et vales memor usque Bonefoni?

Quem pridem sibi sic puella vinxit,

Sic sibi imperiosa mancipavit,

Ut nec esse memor sui feratur.

Nam tu (quod mihi fama nunciavit)

Jam tener teneram colis puellam:

Jam docet puerum puer Cupido,

Quid oris decor, insolensque candor,

Quid possit dominæ superba forma;

Et dictat numeros, quibus lepores

Amorésque tuos vocés ad astra.

Ames, culte puer, ames perennè,

Et versu lepidò tuos lepores,

Amorésque tuos vocés ad astra:

Atque det puero puer Cupido,

Sit cum amoribus & tuâ Dione,

Sit cum deliciis bene ac beatè,

Quámque mi meliùs beatiùsque,

Quem nimis cruciat, nimisque torquet

Duro marmore durior puella.

XI.

CL. V. ERRICO MEMMIO.

M Isisti geminos mihi poëtas,
 Quos ego geminos ad umbilicum
 Legi attentius. Est uterque, Memmi,
 Quando judicium meum requiris,
 Sanè perlepidus perelegansque.
 Sed quid judicium meum requiris,
 Memmi, ævi decus atque literarum?
 Cujus judiciûmque calculûmque
 Tanti omnes faciunt boni poëtæ:
 Tanti omnes faciunt viri eruditi,
 Nil tanti ut faciant boni poëtæ,
 Nil tanti ut faciant viri eruditi.

XII.

JOAN. CUSSÆI SENATORIS

Parisiensis, & Renatæ Thuanæ

Epithalamium.

R Enatam, quâ non formosior altera, vidit,
 Miratusque nôvas mortali in corpore dotes
 Insolitos hausit formosæ virginis ignes
 Cussæus, totisque furens incendia venis
 Imbibit: unam ardens animi sequiturque premittitque;
 Unius in niveâ defixus imagine pendet.

Nec minùs arcano consumitur igne medullas
 Parisias inter formâ clarissima nymphas,
 Nympha novas experta faces; unumque requirit,

Unius

Unius in vultu sperati conjugis hæret. [raris

Quid porro cunctaris Hymen? quôve usque mo-
Tam cupidos felice jugo committere amantes?

Huc ades ô, faustisque novos conjunge maritos

Auspiciis: en te virgo, virque integer avi

Conjunctis poscunt studiis in vota vocantes.

At jam mitte queri, jam lentas define Solis

Inculcare rotas, & segnem dicere Phœben,

Cassæ, Armoricæ decus indelebile gentis.

Jam tandem advecta est astris volventibus hora,

Quâ curas lectumque leves, longumque laborem,

Et voti damnere tui, & satiare petito

Amplexu, teneræ fusus per membra puellæ;

Quam Veneri possis, quam tu præferre Dianæ.

Jam tandem advecta est astris volventibus hora,

Quâ digno conjuncta viro, dignisque Hymenæis,

Virgo, Thuanæ proles clarissima gentis,

Dulcia percipias genialis gaudia lecti,

Gaudia sollicito non intercepta pavore.

Hesperus en rutilas ortâ sub nube sagittas

Astra inter spargit, flammis en compita fervent;

Et lauro postes, & vernant festa corymbis;

Atria; collucent tremulo fulgore per auras

Legitimæ tadæ, noctemque incendia vincunt:

Omnis honos, omnes coeunt ad limina fascës.

Atque Amathontæas arces non inscia tanti

Conjugii, caramque Paphon Cytherea reliquit,

Cassæique fores cari subit hospitis hospes,

Nescio quô præter solitum conspectior ore,

Et blandâ gravitate decens. Hinc indè ministri

Pennigeri, ridensque Jocus, mollisque Juventas,

Et levis excusso volat Indulgentia fræno,

Idaliæ matrem stipant utrinque sorores,

Divinósque novæ Charitis mirantur honores;
Mirantur geminos imitantia lumina soles,
Certantésque comas auro, & certantia puræ
Colla nivi, lactíque sinus, & labra corallis:
Mille animi dotes mirantur, mille lepores,
Mille artes, exculpta quibus fert nomen Olympo
Renata, & præstat æqualibus una puellis;
Renata & proavis & claro sanguine nata,
Renata illius neptis veneranda Thuani,
Qui nuper folio princeps è principe Gallis
Jura dabat, legúmque sacras tractabat habenas,
Indocilis judex recti mutare tenorem,
Infamíque gerens impervia pectora lucro.

Quid tu autem, innuptis olim, nunc gloria nuptis,
Quid cessas? cupidúmque adedò remoraris amantem?
I, prodi tandem, quò te vocat hora, tuúsque
Ille vocat titulis & sanguine clarus avito
Cussæus, magni illius certissima proles
Cussæi, quem Rex populos, lateque patentem
Armoriam rigidâ jussit franare securi.

Ille tibi amplexúsque feret noctémque beatam:
Ille feret dulcésque jocos, perfusaque melle
Oscula, constringens validis tua colla lacertis.

Felix ô nimiùm felix hâc virgine conjux,
Felix ô nimiùm felix hóc conjugè virgo:
Vivite concordés, atque arctis vincula dextris
Nectite, quàm lento constringitur Herculis arbor
Palmitè, quàm premitur vitis frondentibus ulmis:
Vivite, fœcundam sobole exercete juventam:
Et Gallis natos, Gallis properate nepotes,
Qui leges, qui jura ferant, qui facta parentum
Æquent, qui famam ventura in secula mittant
Virtute insignem, insignem præstantibus ausis.

XIII.

TUMULTUS GALLICUS.

ECquid inexploto dirumpis pectora questu,
 Gallia, & assiduis perfundis fletibus ora?
 Comprime singultus, lachrymarum comprime rivos.
 Expectata diu tandem lux aurea fulsit,
 Quâ caput infandum, terrarum dedecus, hostis
 Cælicolum diro vitam cum sanguine fudit:
 Quem (si nolle cupis primæ incunabula vitæ)
 Nocte sata Alecto reptantem fovit in ulnis;
 Et struere insidias, tacitas innectere fraudes,
 Magnorum penetrare aulas & limina regum,
 Unanimes odiis docuit turbare sodales.

Ergo olim placidas lītē cū cerneret urbes
 Gallorum, invidiæ violento concitus æstu
 Bella movet, tentat Gallorum invadere sceptrā,
 Pullatos equites nostras effundit in oras,
 Arva Palatinis pervastat Gallica planstris:
 Valesiæ gentis nomen delere laborat:
 Obvīa quæque metit ferro; non flectitur annis,
 Non ullis precibus; jugulum mucrone senile
 Confodit, innocuo conspergit saxa cruore:
 Sanguine rura natant, vitiantur flumina tabo.
 Haud aliter stimulante fame tigrisve lupusve
 In miseras pecudes, longē custode fugato,
 Magnā mole ruit, balantum sanguine longam
 Exsaturat rabiem, & totis dat funera campis.

Prostituit matrum sævas ante ora puellas:
 Convellit superūm effigies, convellit & aras;
 Impius & nostræ evertit monumenta salutis;
 Vulcanum effundit templis, & sacra profanat.

Ipsas ante aras & pulvinaria divum,
 Pontificum immiti pectus transverberat ense:
 Quodque nefas dictu, captorum viscera torret,
 Nec dubitat diris epulanda apponere mensis.
 Sed qui fas putat esse sibi venerabile Christi
 Proterere occultum panis sub imagine corpus,
 Quid putet esse nefas? Animus meminisse perhorret
 Tam dirum facinus, quod nec lustrare vel ingens
 Oceanus, nec longa queat delere vetustas.

Quid Siculi quondam tale admisere tyranni?
 Cedant Thracis equi, Phariique altaria regis,
 Dira Lycaonia cedant opprobria linguae,
 Infandaeque dapes Atrei, Siculusque juvenis:
 Tu quoque jungebas qui mortua corpora vivis,
 Quaeque per ora tui egisti carpenta parentis,
 Cedite jam: hic vicit cunctos feritate tyrannos.
 O scelus! O cunctis Erebi dignissime poenis!
 Tunc Gigantæis Gallorum invadere regna
 Aggressus furiis, patriæque in viscera vires
 Vertere? sacrilego sumet de sanguine poenas,
 Nec tantum, mihi crede, nefas patietur inultum
 Vindicis ira Dei, qui conspicit omnia justus
 Arbiter, & justo fontes examine plectit.
 Sic & qui patriam ferro flammæque petivit
 Indomitos in corde gerens Catilina furores,
 Invisam efflavit sub acerbo funere vitam.

Non, aut fallor ego, tibi semper amica favebit
 Fortuna: adveniet tempus, quo diruta templa
 Carolus & cives caesos urbésque reposcat
 Eversas, & rura suis viduata colonis:
 Quò tua certatim populus flammantia vellat
 Lumina, sexcentis fodiat quo viscera telis.
 Adveniet tempus, quo cuspide pandat anhelas

Pulmonum latebras; tum celsâ ex arbore pendens,
 Quod quæsisſti armis, toties quod mente petiſti,
 Scilicet exſtabis ſupra regēsque ducēsque.
 Hos tibi fata ferunt, parat hos fortuna triumphos.
 Quod facis, interea confundas omnia luſtu;
 Nil intentatum ſcleris fraudiſve relinquas,
 Mavortique viam laxes: quò circa cupido,
 Quòque immane neſas, ruptis rapiaris habenis.

At tu pone modum lachrymais, jam tuta pericli
 Gallia, pone metus. Major tibi partus Achilles,
 Sospite quo nunquam Gallorum regna labascant;
 Major & Alcides, validis qui viribus hydram
 Contundat, victor qui Gallas obſidet urbes
 Henricus, noménque ferens, oménque parentis.

Ingreſſere, ô Regum ſoboles, fortiſſime ductor
 Francigenum, contraque ſeram fera ſuſcipe tela.
 Tu nobis optata quies, ſolùmque pericli
 Præſidium, ſpes, & duris in rebus aſylum:
 Te ſimul aſpicient fulgentes ære phalanges,
 Terga dabunt pavida rapidis pernitiùs Euris;
 Ut quùm aquilam cœlo volucres videre minores,
 Ut quùm fulmineum videre armenta leonem.

Nec mora; tres acies uno (mirabile dictu)
 Trésque duces animi præſtantes conficis anno.
 Non te triftis hyemis, non ſevi fideris æſtus,
 Non acies, non diſtrictò fidentia ferro
 Agmina, non latis circundata moenia ſoſſis,
 Non valles rupésve tenent, ſaltùſve profundi:
 Sed ſive æratas arces, ſive ardua bello
 Oppida concutias, tibi pervia marmora reddis.
 Nunc magnus Danaos aſtris attollat Homerus;
 Pergama qui ſegnes occulta fraude dolòque
 Vix annis cepere decem, vix mille carinis,

Sed, tamen ô facinus! seménque capútque malo-
Fax patriæ, regni prædo, communis Erinny's, [rum,
Orbis proluviis vitali vescitur aurâ.
Quid tua, summe Deûm, quid cessant fulmina? quid-
Te juvat innocuos convellere fulmine montes? [ve
Ardua quantumvis caput inter sidera condant.
Infandum hoc jam jamque tuis caput obrue telis,
Nec nostras impune finas volitare per urbes.
Hoc te orant matrésque piæ innuptæque puellæ,
Impubes, tardique senes. Quid, summe, moraris,
O Superûm Rector? nostris jam luctibus ille
Consenuit, tantæque premit nos clade tot annos.
Ah moveant te, fidereæ Rex maxime gentis,
Tot clari bellique duces pacisque magistri,
Quos dedit ille neci. Moveat te Brissacus ille
Timoleon; animi nulli virtute secundus.
Magnanimi moveat genus alto à sanguine Bruti
Martigus. Moveant tandem crudelia magni
Funera Guisiadæ, cui nullum prisca tulere
Secula parem; nullo se tantum Gallica tellus
Principe jactabit, qui quantum posset in armis,
Audax sensit Iber, fortes sensere Britanni.
An nihil ista movent? Moveat te, summe Deorum,
Rex juvenis, sed qui antevenit virtutibus annos;
Et fratres, quibus ille genus miserabile leti
Proditor occultis molitur fraudibus: adfer,
Adfer opem, adversisque tuos succumbere rebus
Tu, Pater alme, veta, conatus frange rebelles.
Contunde immodicos ausus, atque artibus artes
Callidus elude, & præsens res aspice nostras.
Audiit, & placidas tandem tot questibus aures
Advertit, qui subjectis facilisque bonisque
Parcit, & indomitos qui proterit & pede calcat.

Jam nox atra polum terrasque involverat umbrâ,
 Jamque sopor pigras latè diffuderat alas.

At Deus infomnis sceleratas sumere pœnas
 Cogitat, & tacitus per noctem plurima volvens
 Infernâsne adigat prædonem fulmine ad umbras
 Protinus, an populi manibus prosternat & armis;
 Quin populus prosternat, ait, rapiâtque ruâtque.

Nec mora: vix radiis Auroræ nuncius altos
 Stringebat montes, furiis quum Gallia justis
 Confurgit, jam jamque micat seges undique ferri.
 Obstupet ille furens animi, & præsagia sentit
 Instantis fati: turbant præcordia diræ,
 Eumenidumque faces, & conscius horror oberrans.
 Jamque illi fodiunt hastis, hi lumina vellunt,
 Illi humeros quatunt, populant hi tempora, figit
 Ille latus, fecat ille humeros, rapit ille lacertos,
 Cordis hic arcanas rimatur cuspede fibras.

Exanimum raptant urbis per compita corpus,
 Insultantque alacres, & voces insuper addunt;
 I, nunc captivas nobis impone catenas.
 Calcandum spargunt triviis, matrûmque senûmque
 Plurima turba ruunt ad gaudia. Nemo secundis
 Intumeat rebus. Nimios Rhamnusia fastus
 Spēsque premit tumidas. Quî regibus altior ibat,
 Qui jam sublimi pulsabat vertice divos,
 En nudus pascit ferales in cruce corvos.

Quare age nunc tandem placidis allabere pennis,
 Perpetuos habitura dies pax aurea terris;
 Exulet & toto jam nunc Mars impius orbe,
 Dum pia in infidos moveamus proelia Turcas.
 Pulsus & Europâ concedat barbarus hostis:
 Hic bello laxate viam; hic se effundat apertis
 Carceribus Mavors; vestras hic promite vires,

Nostris Euphratem sceptris adjungite: quæque
 Irrigat arva rapax Tigris, quæque alluit urbes
 Jordanes nitido longè celeberrimus alveo,
 Illyricósque sinus, Epirum & littora passim
 Ionio pulsata mari, sedesque vetustas
 Eripite injusti tandem ditione Tyranni.

Hic immensa manent vos præmia: seu sit honorum,
 Seu sit opum, quæ vos rapit, intempesta cupido.

At quibus extollam verbis te, Carole regum
 Maxime, & Henricum pietate armisque potentem,
 Auctores nobis tanti qui muneris estis?
 Nam licet hic summi favor est munusque parentis,
 Vos tamen haud minimam, mortalia numina, habetis
 Partem opere in tanto. Quæ vobis præmia reddet
 Gallia digna satis, tantis crepta periclis?

An viridi ex lauro statuet quercûve coronam?

At tantis laurus meritis & civica quercus
 Inferior fuerit; neque vos mortalia tangunt.
 Vos, ô divini vates, quos gurgite sacro
 Proluit, & cytharæ pater insignivit Apollo,
 Concinite æternas tanto pro munere laudes:

Gaudent humanâ laudari Numina voce.

Ipse equidem, faveat cceptis modò dexter Apollo,
 Irradietque mihi vestri jucunda favoris [men.
 Aura, canam vestrumque feram super æthera no-

Nunc tandem auspiciis vobis, Superisque se-
 Optati toties volvuntur tempora secli: [eundis

Scilicet ut galeas obducatur aranea telis,

Utque cavo glomerentur apes umbonis in orbe,

Cerâque & mellis coelestia dona reponant;

Atque iterum miseras virgo veneranda per urbes
 Visatur, solersque ferat sua jura colonis.

En quorum auspiciis immensum legibus orbem

Frænabis. Mox te septemplicis ostia Nili
 Agnoscent dominum; palmas tibi mittet Idume,
 Et tibi flaventes volvet Pactolus arenas:

Jam Meroën ditione premes; profugisque Tomitis,
 Sauromatisque vagis mores & mœnia pones.

Jámque tua Insuores tremefacti jussa paveſcunt;
 Horret Iber; metuunt Boreæ pugnacis alumni,
 Indomitique Angli, & Mavortia pectora Scoti:

Jámque adeò rerum victrix illa inclyta quondam
 Dat famulas tibi Roma manus. En Gallica quantis,
 Dii superi, attollet quondam se gloria rebus! [rum,

Ergo age, spes hominum, spes Carole magna Deo-
 Túque adeò, ô Henrice Deûm genus, orbis uterque
 Et decus & votum; quò virtus cumque vocabit,

Ite alacres animis. Jam pridem oracula vaturn
 Terrarum imperium, jam pridem sidera vobis

Spondent. Quanta tuum tentabunt gaudia pectus,
 Gallia, quòſve dabis plauſus: quum Carolus olim,

Quum tuus Henricus, spoliis Orientis onusti,
 Hesperix domini, reges Aquilonis & Austri,

Advenient ambo insignes fulgentibus armis,
 Ambo triumphali redimiti tempora lauro.

Felices, qucis tum illustres spectare triumphos
 Fas erit, & qucis non longos inviderit annos

Parca ferox. Quòd si dederint mihi fata, Deusve,
 Et mea maturis si Musa adoleverit annis,

Hos ego carminibus coner memorare triumphos.
 Nec tamen hos ventura magis mirabitur ætas,

Quàm patriam texiſſe armis, domuiſſe rebelles,
 Cùm vix prima genas veſtiret flore juventa.

QUERELA GALLIÆ.

ERgo novo semper bellorum exercita luctu
 Aspera fata querar? Bis nona revolvitur æstas,
 Ex quo civiles permiscuit omnia flammæ.
 Quid diræ infausti mihi non nevere sorores?
 Quos ego non amnes undantes sanguine vidi?
 Quas urbes, quos non coopertos ossibus agros?
 Quæ non abductis squalentia rura colonis?
 Qui mihi non perierè duces bellique togæque?

Attamen heu nondum satiatæ Numinis iræ
 Et lachrymis lachrymas, & cædes cædibus augent:
 Jamque novos repetita iterant incendia luctus.
 Sic ut ego tot quondam opibus populisque superba,
 Nunc heu orba & inops jaceam & sine viribus
 umbra;

Quodque adeò memorare pudet, non Noricus ensis,
 Non me Germani feritas, non fastus Iberi,
 Non Italæ vires; nati, prohi dedecus! ipsi
 His mersere malis. Sic quæ dñs æmula quondam,
 Imperium terris, animos æquarat olympo,
 Martia Roma suis struxit sibi funera telis.
 Sic qui nec flammæ metuit Troasque, Jovémque,
 Ipse sui victor proprio sese induit ense
 Irâ terribilis justâ Telamonius Ajax. [Erinnys,

Quis furor? aut quæ vos stimulis agit improba
 O stultæ mentes, ô cæca cupidine lucrî
 Pectora, victrices in vos convertere dextras;
 Et regnum tanto fundatum sanguine, tanto
 Servatum per tot dubii discrimina Martis,
 Crudeli lacerare manu, infandoque tumultu?
 Tot fortes animas, tot fortia volvere leto

Corpora, subiciant totum quæ viribus orbem?
 Omnesque inter vos vestras absumere vires?
 Scilicet ut fractos tandem civilibus armis,
 Omnibus exhaustos propè cladibus opprimat hostis
 Integer, & pulsos regno deturbet avito.

Ergo pacatis conjungite foedera dextris,
 Foedera quæ longos concordia servet in annos.
 Verùm nequicquam blandis adamantina verbis
 Flectere corda paro, placidam indignantia pacem,
 Queis immota sedet miseram sententia matrem
 Perdere, & ex imâ penitus convellere sede.
 Dî tantum prohibete nefas, si numina vestra
 Rite colo, & meritos indixi semper honores:
 Si pia thura dedi vestras adolenda per aras,
 Aspicite ô superi, & lapsis succurrite rebus.
 Sin merui, ast alio me saltem extinguite leto,
 Reddite Cæsareis telis, furiisque Britanni;
 Sternite Gothorum manibus, consumite flammis
 Vangionum, sævis populandum exponite Cimbris.
 In me dira feror instaret Vandalus arma,
 Pullatque ruant equites, in me irruat omnis
 Concita barbaries, & me premat undique ferrum:
 Aut potius totas effundat Aquarius urnas,
 Abruptosque ruat densis è nubibus ignes,
 Aut caput in nostrum Vukania spargite tela:
 Si peream, manibus vestris peruisse juvabit.

JOANNIS BONEFONII

A D

ERRICUM VALESIUM,

Serenissimum Poloniae Regem,

Lutetiam celebri pompâ ingredientem,

PANEGYRICUS.

Oeperat herboſo componere membra cu-
bili [ſomno;

Sequana, languenti deviſtus lumina

Cum ſubito exaudit lætos ad ſidera cantus,

Plaudentesque choros: ſummo tum ſublevat amne

Muſcoſum caput; & roranti cornua vultu

Naribus unda fluit, totis ſalut agmen aquarum

Crinibus, & ſpargit concretam uliginẽ barbam.

Hirſutas umbroſa comas prætexit arundo:

Ceruleus latos humeros circumdat amiſtus.

Atque ille admirans dum lumine cuncta pererrat,

Dum geminas acies nunc huc, nunc dirigit illuc;

Protinus exiliens virides reſoluta capillõs,

Candentes nudata ſinus, nudata lacertos,

Inter Naiadas formã pulcherrima Doris,

Et manibus complexa patrem mpx talibus inſit.

Nec

Nec dum fama tuas, genitor, pervenit ad aures,
 Sarmaticum imperium varii regesque ducesque
 Cum dudum ambirent, atque hinc duo lumina gentis
 Austriacæ, Arctoi Mavortia pignora Rheni,
 Illinc eximiâ præstans virtute Pyastus;
 Hinc decertarent armis, opibusque potentes
 Suevus, & affinis Moscus; sceptrâ aurea, sceptrâ
 Errico regni que datas totius habenas.
 Quodque adeo mirere magis, non contigit ulli
 Talis honos, tanto procerum plebisque favore.
 Cujus nobilium, & præstantior ordo Senatus
 Annuerit studiis, plebs aversata frequenter
 Abnuît: hunc plausu agrestes, hunc voce poposcit
 Curia, castra tubis; cœlo, rure, urbibus, undis,
 Omnia, quæ possunt, testantur gaudia signis.
 Felix, cui sese diffundit publica tanto
 Gratia consensu, cuius primordia regni
 Omne profequitur fausto concordia mundi.

Dixerat. Ille humeris vestem fulgentibus aptat
 Insolitam, Tyrio saturatam murice, & auro
 Intexam, cui per medias subtegminis oras
 Arcano radiant fulgentes igne lapilli.
 Cœruleæ verò comites nova munera Regi
 Exornant: pars gemmato componit amictus
 Stamine, & exuvias omnes, quas rettulit armis,
 Hoste triumphato cumulat; pars flore recenti
 Serta parat, violas, immortalesque Amaranthos
 Permiscens, mollésque rosas, mollésque Hyacinthos.
 Ast aliæ manibus per mutua vincula nexis
 Festas exercent choreas, & carmina dicunt:
 Impellunt aliæ vocales pectine chordas.

Interea Erricus solito conspectior urbem,
 Sequana quam nitidis argenteus alluit undis,

Intrabat, populo circum, & plaudente senatu,
 Sublimi spectandus equo, quem crine superbum
 Erecto, gemmis, auróque inserta tegebat
 Purpura, stringebant medium distincta colorem
 Floribus, & variis fulgentia cingula bullis.
 Ipse ferebatur Tyrio admirabilis ostro,
 Stripatus circum innumeris heroibus heros.

Quem pater ut vidit, summâ sublimis ab undâ
 Sequana sic illum multo compellat honore.

Salve, magne pater patriæ, Dis proxime princeps,
 Errice armipotens, cui se flectenda magistro
 Tradit Hyperboreo tellus subjecta Bootæ,
 Non sinè consilio, reor, aut sinè numine Divûm:
 Scilicet hanc tibi Di laudémque, decúsque reservant,
 Ut, qui Sauromatis toties jam bella minantur,
 Infrænes Nomadas, & inhospita pectora Moscos,
 Infidósque domes Turcas, acrésque Bohemos,
 Pannonas, & Dacos, & acutâ falce Gelonos.

Ergo jam metuant, jamjam trepidantia pulsât
 Corda pavor, jam Mæotis, jam Caucasus horret,
 Riphæique tremunt montes, & Caspia regna:
 Nec satis Hercynio jam tuta Bohemia saltu.
 Ille es nimirum, de quo mihi rettulit olim
 Carpathius vates, venturi haud infcius ævi.

Sume animos, inquit, nam si quid Tuscus aruspex,
 Si Lyciæ sortes sapiunt aviûmque volatus,
 Si Phoebus, Dodona, Themis, si vera loquuntur
 Sidera, mox aderit, qui te super æthera famâ
 Attollat, superisque tuos componat honores:
 Qui regnum terris, famam qui claudat olympo.
 Illius haud dubiis regni cunabula signis
 Fulgebunt: nam fit portentis sæpe futuri
 Imperii manifesta fides. Nascentis Iuli

Lambebat teneros innoxia flamma capillos.
 Dum viridis laurus flammâ crepitante crematur,
 Julius æthereas venit sub luminis auras.
 Hujus in adventu venturi præscia tellus,
 Mirandum, subito totos renovabitur artus.
 Vis elementorum cedit, flagrantis amomi
 Sudabunt tribuli succos, opobalsama quercus,
 Mella rubi; inculti producent lilia vepres:
 Attonitus passim undantes sinè semine aristas
 Agricola, & natas ultro mirabitur uvas.
 Aurea diffundet pleno se copia cornu,
 Lætæque perpetuis decurrent gaudia rivis.

Jam tum qualis erit, cùm firma accesscrit ætas,
 Ex ipso infantis poteris præsciscere vultu.
 Flagrabunt oculorum acies, ardentis ab ore
 Scintillæ exilient; bella, horrida bella sonabit:
 Totus se pueri versabit pectore Mavors.
 Indomitis gaudebit equis; nunc retia cervis
 Tendet, nunc laudum majori incensus amore
 Spumiferos invadet apros, atque arma per armos
 Exiget, & certâ defiget vulnera sede.

Jam puer atroci concussos turbine Gallos
 Sistet, & his condet Saturni sæcula campis:
 Tempia deis, pacem populis, sua rura colonis,
 Pilea captivis, & Musis otia reddet.
 Jam puer implebit factis audacibus orbem,
 Inferior nullo pietatis laude, nec armis.
 Vixdum prima genas signabit flore juvena,
 Quum sua consiliis, animisque volentibus illi
 Sceptra dabunt populi, quos frigida despicit Arctos.
 Quantos tunc populi plausus, & quanta repentè
 Gaudia per cunctas Naturæ dedita partes
 Attonitus cernes! quantæ miracula pompæ!

Felix & magno nimiùm dilecte Tonanti
Sequana, quem tanto jamjam donabit alumno;
Tum tibi nec pulcher Ganges, nec turbidus auro
Ister, & arcano Nilus celeberrimus ortu
Certârit; tum sponte tibi regnator aquarum
Cesserit Ausonidum: felices vos quoque tanto
Principe Sauromatæ, vestrum quo sospite regnum
Omnes nobilium numeros explebit honorum,
Nec gens ulla magis bello florebit & armis.

Hæc Proteus (ut fortè meo successerat antro)
Præmonuit. Nunc ergo animos, nunc erige men-
Nunc tu vera proba præscorum oracula vatum, [tem:
O flos Hæctoridum juvenis, tremor orbis, amorque;
Quod patri Superi, quod & invida fata negârunt,
Ne desiste prius, QUAM TOTUM IMPLEVERIS ORBEM.

At tu, quam gelidæ despectat portitor ursæ,
Marta gens, felix tanto mox rege futura,
Quo dî nil majus terris, meliùsque dederunt,
Pelle metum, quamvis effrænis undique septa
Gentibus, hinc bello Moscus licèt urgeat, illinc
Turca potens, latèque vagis discursset habenis,
Indè ferox Hunnus muros circumtonet armis:
Hic tibi præsidium, hic clypeus porrectus in hostem;
Haud illo melior quisquam gladiûmve rotare
Fulmineum, aut magno jaculari pondere telum,
Aut longam validis moliri viribus hastam.
Quòd si flectere equum, durisve inhibere lupatis,
Aut sinuare fugas, vel aperto currere campo
Mens ferat, ipse illi cedit Phillyrius Heros,
Cedet Amyclæus juvenis domitorque Chimææ.
Ille vel armatas acies superabit inermis,
Obviâque horrendo sonitu ruet omnia circùm.
Nunc animis ergo, nunc te spe denique in hostes

Attolle, ingentes nunc concipe mente triumphos,
Errici auspiciis, atque auxiliaribus armis.

Nemo Sarmatiam in tantum pietate vel armis
Extulerit, licet æterno repetatur ab ævo
Temporis antiqui series, licet usque Pyastum,
Mesconem, & reges Jagellâ ab origine jactes.
Qualiter Eois quum matutinus ab undis
Quadrijugos Titan currus impellit in axem;
Sidera, quæ puro rutilabant antè nitore,
Victa latent, ceduntque Dei majoris honori:
Haud secus illorum totis radiantia terris
Errici exoriens perstringet lumina lumen.

Hoc duce, si quid habent veri præfagia vatum,
Quæ tibi jamdudum crudelia fata minantur,
Quæque sibi ingentes orbis despondet habenas,
Barbaries prostrata ruet, ne surgere possit
Rursus, & ingentes regni instaurare ruinas.
Jamque per obscænos projecta cadavera vicos,
Jam Scythico fluvios undantes sanguine cerno,
Collaque ferratis regum constricta catenis,
Et vinctas post terga manus: jam diruta templa,
Jam versa in cineres veterum simulacra Deorum
Aspicio. Gaudete animæ, quas barbarus hostis
Per mortes omnes, cruciatus, vincla, tenebras,
Abstulit, infantes animæ, & melioris egentes
Fortunæ. Advenit, qui funera vestra reposcat,
Mittat Achilleas vestris qui manibus ultor
Inferias, & damna ferox graviora rependat.
Et vos, quos retinet vinclis, & compede vinctos,
Solvite corde metum, tristes jam mittite luctus:
Ultor adest, qui vos vinclis & compede solvat,
Quique tyrannorum crudeli cæde redemptos
Liberet. ô felix, totumque canenda per ævum

Illa dies! Utinam spectacula tanta ferentem
Advehat hanc velox croceis Aurora quadrigis!

At jam tempus adest, ut in hostes arma capeffas,
Ut cogas, Errice, tuas in bella phalanges.
Ecce vocant litui, & stridenti cornua cantu,
Tympanaque clamorque virum, atque hinnitus e-
I felix, ne cede malis, ne defice duris [quorum.
In rebus: magno venduntur regna labore;
Nec nisi post domitos, immania monstra, Gigantas
Jupiter æthereâ princeps regnavit in aulâ.
Hæc ubi dicta dedit, tumidarum rector aquarum
Sequana mox sese spumantibus abdidit undis.

DE MUSA BONEFI

O B

AMORES SILENTE.

UC vos advoco sacra turba Vatum;
Nupta ianupta cohors dicata Phoebos:
Vos ô præcipuè tenella turba,
Quotquot nondum Hymen ad jugum
Huc vos advoco, concitatoris [vocavit,
Has capeffite pectoris querelas.

Bonefus tener ille, tersus ille.
Bonefus, teneri lepos Phaleuci,
Dum vixit fuus, abſque lege liber,
Necdum percitus uſque amoris ceſtro;
Donec connubii ſuperba vincla
Tempſit, interea fluente venâ,
Muſas uſque furens, furênſque Phœbum;
Concinnat modò floſculos ſuaves,
Aut ludit lepidi jocos catelli,
Aut ſpargit Venerum roſas virentes,
Vel promit ſegetem oſculationum,
Vel nobis teneros polit Phaleucos.

Aſt ut Panchariden amare coepit,
Atque hœc nomine fascinata mens eſt;
Ubi injecta viro ſuperba clari

Vincta connubii; interim vel omnes
 Dum in unâ Veneres Dione ludit,
 Ultrò jam genio superbiente,
 Vix sui memor, immemor suorum,
 Jam nec basia, flosculos nec ullos,
 Nec rosas Venerum, aut jocos catelli,
 Nec quidquam lepidi aut Catullientis
 Huc transmittere curat ad sodales.

Ah! maturè adeò vale supremum
 Das Musis simul & simul Phaleucis?
 Quis hâc forte ferat Bonesium amantem?
 Quis illum quoque sic ferat maritum?
 Hoc tu Myro probas? probas Binete?
 Hoc Durande feres? ferant, volent qui:
 At Musas pariter patrémque Phœbum
 Obtestor, potiùs nec ipse nubam,
 Vel hâc conditione nubam Amori,
 Novus ne hospes Amor, tyranni ad instar,
 Sic foras abigat meas Camœnas.

J. Jacquerius Par.

Ἰάνθ' ὁ βωνέριθ'.

Φοίβω ἔν σοι ναός.

*Ὡς ἐτέον γ', (Ἐν σοι φοίβω ναός) ὥς ἀν' ἀληθῶς
 Σῆο ἐπὶ κλησὶς καὶ ἔνομα φησὶ σερφέν.

Nic. Denetz. Par.

JACOBI PINONIS, V. C. Senatoris
 Parisiensis, Elogium & Tumulus
 JOANNIS BONEFONII.

A Dſta, viator, paululum, ac ne præteri
 Manes piorum, tu niſi impius ſies.

Teguntur iſto conditi ſub marmore
 Magni Boneſi capſulâ cineres brevi.
 Si neſcis illum, ſcire te nihil quoque
 Par eſt decoris, & leporis, & ſalis,
 Et Gratiarum; quicquid & Phœbus docet
 Charos alumnos; quicquid & chorus novem
 Stillat ſororum parvulis infantulis.

Namque hic Boneſus carminis venuſtuli,
 Mollis Phaleuci ſingularis artifex,
 Sic eruditè, ſic venuſtè concinit,
 Sic eleganter cuncta, ſic dilucidè,
 Ut eruditis eruditius nihil
 Quicquam putetur, nil diſertis dulcius,
 Denique quibuſvis auribus jucundius.

Ergo inſicetus, ruris & plenus, niſi
 Muſis abhorres, hos pios manes cole,
 Barrique numen, ille cujus innocens
 Tenuit tribunal; quæque claret offibus
 Ejus verendis; nec ſuperbit his minùs,
 Maroniana quàm Neapolis fovens.

JACOBUS PINO, V. C.
 ad JOANNEM BONEFONIUM.

CUR te carmine procem Phaleuco,
 Infelix ego, qui Poëta non ſum,

Quæres forsitan, alme Bonefoni.

Sensu numine percitum calorem,
Et vates videor repentè factus,
Ex quo contigit hospitari apud te,
Ex quo limina sancta adire vatis,
Tunc voti reus, at deinde compos,
Tantisper licuit, diésque paucos
Tecum transigere. Ergo Musa gestit
Ad te pergere, versibusque tentat,
Si possit, meritas referre grates
Tam grati hospitii, tuumque nomen
Ad cœlum lepidò vocare versu.

Ergo candida perge Musa Barrum,
Et magni pete Bonefoni ædes;
Illum inter choreas novem sororum
Cinctum Apollineâ caput coronâ
Cantantem invenies, Apollinémque
Saltantem ad numerum: colenda primum
Tibi hæc numina; dein pusilla surge,
Et quoscunque potes profunde versus.
Nostræ non opis est referre dignas
Phoebo, Castaliis, tibi que grates,
Hospes optime. Tu tamen merentem
Nec fac flocci animum, lubensque sume
Grato ab hospite, grata quæ Poëtis
Sunt munuscula: sume quos reponit
Recens hendecasyllabos Poëta;
Sed non hendecasyllabos, quibus te
Extremos maris evagata fines,
Dudum fama volans ad astra vexit;
Et queis victa jacet superba Roma,
De cunctis spoliū ferens poëtis.
Non hæc vis animo est, ut æmulari

Sperem tot Veneres, Cupidinésque,
 Quos nec Mercurius nepos Atlantis
 Ausit, Pieridésve, & ipse Phœbus;
 Sed quos hendecasyllabos alumnus
 Haud dudum tuus audet experiri,
 Dum salvere jubet tuas Camœnas.
 Et quamquam illepidi, invenustulique,
 Si tu exceperis æquiore vultu,
 Spirétque aura mihi tui favoris,
 Ausim me in numerum referre vatum.

Responsio BONEFONII in versus
 præcedentes.

QUID ò candide, quid benigne Pino,
 Tantis laudibus, atque honore tanto
 Jactas hospitium tui Bonefi?
 Quid gestis adeò, atque gloriaris,
 Ac te denique prædicas beatum,
 Ex quo limina nostra contigisti?
 Tu qui justitiæ forique lumen,
 Qui flos, qui decus ordinis togati,
 Tu qui rex hominum politiorum,
 Eras hospitio ampliore dignus.

Fas contrà mihi, Pino, gloriari,
 Fas meam mihi prædicare sortem,
 Fortunásque meas, tibi que grates,
 Quantas debeo, maximas referre,
 Quòd, angusta licèt, licèt pusilla,
 Dignatus fueris subire tecta.

Nam quis major honos mihi, meisque,
 Quàm tui hospitii accidisse possit?

Aut quæ gloria contigisse major,
 Quàm quod hospitio beâris olim
 Hos licet tenues meos Penates?
 Quos tu dum incoleres mehercle, Pino,
 Non meum hospitium, aut mei Penates,
 Non mea illa domus fuit, vel ædes,
 Sed certè fuit illa Gratiarum,
 Et Phœbi domus, & novem sororum;
 Astrææ fuit illa sacra sedes,
 Fuit Justitiæ celebre templum.

Idem, in eisdem versus.

Quidni carmine provocas Bonesium,
 Tu, qui carmina tam polita condis?
 Tam comptos numeros & elegantes,
 Ut non, Pino, novum aut rudem poëtam,
 Infantem illepidum, atque inelegantem,
 Sed vel Aufoniæ vetustiores,
 Sed vel Aufoniæ venustiores,
 Possis carmine provocare vates?
 Tu qui sive elegos epôsve tentas,
 Sive carmine molliore ludis,
 Tam feliciter omnia experiris,
 Ut non te in numerum referre vatum,
 Non te adscribere maximis poëtis,
 Sed te Pierii chori magistrum,
 Sed te regem Heliconis atque Pindi
 Fas sit dicere, Principemque vatum,
 Quotquot prisca tulit, recensque ætas.

JACOBUS PINCÆUS JANO BONEFIO.

Ergone Sequanicæ repetes mapalia Barri,
 Arvæque Campano penè sepulta solo?
 Nec jam Parrisias mulcebis cantibus aures,
 Aoniam quatiens hâc procul urbe chelyn?
 Prô pudor! incultos iterum vaga Musa Tomitas,
 Incolet Ausoniâ ceu viduata domo?
 Ah pereat malè sollicitos qui primus honores
 Extulit, & summos quæsiit ære gradus.
 Scilicet ut leges capiat te præside Barrus,
 Et patriam & socios otiâque alta fugis!
 Quid tibi cum strepitûque fori, turbâque clientum?
 Molle tuum pectus mollia castra decent.
 Et Venus & Musa, per quas tua nomina surgunt,
 Numina naturæ sunt magis æqua tuæ.
 Utere quæsitis opibus tua rura colendo,
 Sic videas segetes luxuriare tuas.
 Sic Bonefi vastum latè decus impleat orbem,
 Sic Veronensis jam tibi cedat olor.
 Judiciis præsint Nervæ rigidique Catones,
 Non facit ad fontes Musa Venûsque reos.
 Ipse ego cum possem summi pars esse senatûs,
 Patriis&que humeris purpura danda foret;
 Posthabui titulos, studiosâque ad otia versus.
 Regalis cameræ mollia signa tuli.
 At tua perpetuo ferientur pectora motu,
 Ulla nec à curis hora vacabit iners.
 Quàm meliùs mecum peteres per florea rura
 Herculi&que undas Herculi&que nemus!

Hic ego, nam memini, tecum cantare solebam,
 Et patriâ & Latîâ carmina voce sonans.
 Tu numeris, quos ipse lyrâ mercetur Apollo,
 Augebas Paphiæ regna beata dex.
 Quis tibi Barræis vates succurret in oris,
 Qui canat, & cantus hauriat aure tuos?
 Certus es ire tamen, nec te mea cura moratur,
 Maxima cura tui, maxima cura mei.
 Quod superest, igitur socio concede roganti,
 Nec mea da levibus verba ferenda notis:
 Sæpius huc ad nos veniat tua littera præceps;
 Et scribe ut valeas, ut valeâmque roga.

IN FEBRIM BONEFONII.

FEbris pessima, tertiana febris,
 Quid tibi & nitido meo Bonefo?
 Cur vexas adeò immerentis artus?
 Si nescis: tener est Bonefus ille
 Primus hendecasyllabûm politor:
 Quem & in mollitiis habet Cythere,
 Quem & in deliciis Apollo sumpsit.
 Ne sævi ulteriùs, verenda febris.
 Ah sævis tamen impotente morbo,
 Exurisque, vorisque, congelisque,
 Post depasta viri decora membra:
 Sic circa stipulam levera, minutam,
 Sic circa calamos superba ludis?
 Redde pessima vultui nitorem,
 Colorémque cuti, & leporem ocellis,
 Venis sanguinem, & artubus vigorem:
 Rapta tot spolia hæc opima redde;

Totum denique redde mî Bonefum.
 Si pallens cupis insidere fronti,
 Pallorem incute frontibus reorum:
 Si mortalia membra congelare,
 Exustum Æthiopem, accolâsque Nili
 Miffo frigore recreare tenta.
 Contrâ fi juvat uftulare membra,
 I, torre gelidi incolas Riphæi.
 Quid tibi & nitido meo Bonefo?
 Hunc flammâ folitâ carere cenfes?
 Urit altera Pancharis medullas.

Jo. Jacquetius Par.

[5]

de
qu
de
re
se
E
m
de
p
se
de
qu
es
il
ce

JOANNIS BONEFONII

Notitia, & operum ab eodem
scriptorum Censura, uti in
Menagianis habetur.

 *JEAN Bonnefons, qui vivoit sous Henry III, nous a laissé un petit recueil de poësies intitulé: Pancharis Joannis Bonefonii, imprimé à Paris en 1587. Ce recueil ne contient presque autre chose que les louanges de sa maîtresse, la pluspart en vers Hendécasyllabes qui sont d'un aussi beau Latin que celui du règne d'Auguste. Depuis Catulle peu de Poëtes ont si bien réussi que Bonnefons dans les Hendécasyllabes. Son seul défaut est que ses vers sont un peu trop mous & effeminez; au lieu que ceux de Catulle respirent une vivacité plus mâle, qu'on appelleroit éffronterie dans un siècle aussi retenu que le nôtre. Deux des plus belles pièces de ce petit livre, sont: Celle où il se plaint de * l'aiguille qui au lieu de piquer la main de sa maîtresse, devoit plutôt luy piquer le cœur, qui étoit insensible aux traits de l'amour: L'autre est une † Epigramme qui n'est pas moins belle, où il se plaint qu'elle s'est rendue maîtresse de son cœur.*

* Bas. 2.

† Bas. 22.

Et Jean Bonnefons né à Clermont en Auvergne, s'étant fait recevoir Avocat au Parlement de Paris, fut ensuite Lieutenant général à Bar sur Seine. Il s'acquit beaucoup de réputation par sa Pancharis. Gilles Durant Sr. de la Bergerie, aussi Avocat au Parlement de Paris, & Poète, la traduisit en vers François, qui ont été ordinairement imprimez avec les Latins de Bonnefons. Les Poësies de Durant furent depuis recueillies en un volume séparé, où, pour le dire en passant, se trouve à la pag. 214. l'Epitaphe de l'Asne Liqueur insérée dans le Catholicon, de laquelle par conséquent est auteur Gilles Durant; ce qui jusqu'ici n'a pas été remarqué. Le même Durant dans une Ode à Antoine Mornac dit que Bonnefons étant marié cessa de faire des vers. Voici ses termes.

Notre Bonnefons, Poète
Des vieux Latins envié,
Eut soudain l'ame muette,
Quand il se vit marié.
Pour le vil soin d'un ménage
Il quitta le voïsmage,
Qu'il avoit avec les Dieux;
Et nonchalant de sa gloire,
Des neuf Filles de Mémoire
Cessa d'être soucieux.

Bonnefons, à la verité, cessa de faire des vers d'amour, mais il en faisoit dans l'occasion sur d'autres sujets. Il mourut, non pas sous Henri IV. comme l'écrit Baillet dans l'article de Bonnefons, mais sous Louis XIII. comme nous l'apprenons de la 2. édition des

des Poësies Latines de Jacques Pinon Conseiller au Parlement de Paris, parmi lesquelles sont quelques Hendecasyllabes de Bonnefons, & l'Épithaphe que Jacques Pinon lui fit, datée de 1614. Il n'a au reste jamais paru aucuns vers François de Bonnefons. Ceux de Gilles Durant imprimez avec les siens lui ont été attribuez par quelques lecteurs peu attentifs, tels en autres que le P. Rapin, à qui Baillet s'en est fié sans l'avoir même bien entendu. À l'égard de la Pancharis tant vantée, je n'ai garde de convenir que ce soit un chef d'œuvre, ni que le Latin en soit aussi beau que celui du règne d'Auguste. Bonnefons pense & parle plutôt comme les modernes Poëtes Italiens que comme les Latins du bon siècle, du style, & du caractère desquels il est entièrement éloigné. Est-il rien de moins judicieux que ces Phalénques contre l'éguille qui avoit piqué la main de sa Maîtresse ? Ce n'étoit pas, ce me semble, vouloir trop de bien à sa belle, que de souhaiter qu'une éguille lui piquât le cœur. Il valoit autant lui souhaiter la mort. Mais examinons un peu sa Latinité ; je pose en fait qu'il y pêche en plus d'un endroit.

(a) Anxior.] L'adjectif anxius n'a point de comparatif.

(b) Diis.] Diis n'est que d'une syllabe, il falloit ici Deis, comme dans ce vers de Lucain, Victrix causa Deis placuit, sed victa Catoni.

(c) Pancharidis.] *Deis* faisant au génitif *Charid-* , il est sûr que si Charis se declinoit en Latin, c'est Charis Charitis, Pancharis Pancharitis, qu'il

(a) P. I. v. 4. (b) Ps 7. v. 30. (c) P. 8. v. 8.

faudroit

faudroit dire, & non pas Charis Charidis, ni Pancharis Pancharidis: Ce qui n'est pas moins irrégulier que si au lieu de Charites on disoit Charides.

(d) Morficationes.] Quoique Varron ait dit morficatim, qu'Apulée ait hasardé morficat & morficantibus oculis, ils n'ont dit cependant ni l'un ni l'autre morficatio, & ce mot ne se trouve nulle part.

(e) Albedine.] Albedo ne se trouve dans aucun Auteur Classique.

(f) Et diduco.] On voit bien qu'il a voulu imiter ces vers rapportez par Asulu-Gelle. l. 19. c. xi.

Dulcémque florem spiritûs
Duco ex aperto tramite.

Mais si ducere florem spiritûs pour trahere, haïr florem spiritûs est élégant, il n'en est pas de même de diducere qui est ici très-impropre.

(g) Humum.] Qui a jamais dit humum corruere pour humi?

(h) Rubedo.] C'est pis qu'albedo qui tout au moins se trouve dans les Gloses, au lieu que rubedo n'y est pas.

(i) Titillant.] Il fait breve la première de titillant que est longue.

(k) Pyropis.] Il a cru que pyropus signifioit un escarboucle. Mais Onuphre Parvain c. 17. de son livre de Ludis Circensibus a observé que c'est pyro-

(d) P. 12. v. ult. & p. 38. v. 6. (e) P. 15. v. 23.

(f) P. 20. v. 2. (g) P. 23. v. 4. (h) P. 27. v. 9.

(i) P. 33. v. 2. (k) P. 34. v. 21.

pum

pum au neutre qu'il faut dire par rapport à metallum, parceque c'est un mélange de trois parts d'airain & d'une d'or. Ce vers du 4 livre de Propertius, Elég. xi. Picta nec inducto fulgebat parma pyropo & le passage de Plin l. 34. de son Hist. nat. c. 8. sur la fin, prouvent manifestement que c'est une composition métallique.

(l) Nexuosa.] Nexuosus est une adjectif inconnu dans la bonne & pure Latinité.

(m) Miscuo.] Miscuus est un mot barbare.

(n) Salaciásque.] Salacia, qu'il prend ici pour un synonyme de salacitas, signifioit parmi les anciens Romains la Déesse qui présidoit au reflux de la mer, & souvent la mer elle même. Salacia n'a d'ailleurs point de pluriel.

(o) Faventiásque.] Vieux mot hors d'usage.

(p) Lingulationes.] Autre mot pire que morficatio, & de fabrique toute nouvelle pour signifier ce que les Grecs appellent κατὰ γλωττίσιμα.

J'aurois pu alleguer (a) suave & ses derives dont il divise presque toujours les deux premières syllabes contre l'usage des Anciens; (b) te te, répété jusqu'à l'excès, quoi que sans grace; (c) beatitas, employé hardiment, & que Cicéron n'a proposé qu'en tremblant; (d) suspiciosus, la seconde breve que

(l) P. 35. v. 7. (m) P. 37. v. 26. (n) P. 37. v. ult. (o) P. 38. v. 1. (p) P. 38. v. 7.

(a) P. 1. v. 11. p. 4. v. 10. p. 5. v. 1, 10. p. 12. v. 27. p. 15. v. 1, 3, 4.

(b) P. 5. 21. p. 17. v. 15. p. 20. v. 15. p. 25. v. 14.

(c) P. 6. v. ult. p. 8. v. 3.

(d) P. 11. v. 2. p. 18. v. 19.

les meilleurs Grammairiens tiennent longue, parce qu'elle est telle dans le substantif féminin *suspicio* d'où cet adjectif descend; (e) *melliculum* diminutif qu'il a mal lu dans Plaute, au lieu de *melculum* qu'il devoit y lire avec Priscien; (f) *evibras*, verbe suranné dont il a mal pris le sens; (g) *fruiscor*, autre verbe suranné; (h) *Cypris*, que nul ancien Poète Latin, avant Anfone, n'a dit pour *Venus*; (i) *despicaris* pour *spernis*; (k) *deinceps* de trois syllabes, & (l) *tractat* dans la signification de *vellit*. Mais je lui fais grace de ces remarques & de quelques autres, les précédentes, si je ne me trompe, suffisant pour faire voir que les louanges données si libéralement jusqu'ici à ce Poète, sont fort au dessus de son mérite.

(e) P. 12. v. 2.

(f) P. 14. v. 15.

(g) P. 35. v. 22.

(h) P. 16. v. 9. p. 35. v. 16.

(i) P. 17. v. 12. & p. 18. v. 3.

(k) P. 32. v. 23.

(l) P. 37. v. 6.

F I N I S.

Books Printed for J. Tonson.

*Lately publish'd by Mr. Maittaire, in Neat Pocket
Volumes, the following Books, viz.*

ΤΗΣ ΚΑΙΝΗΣ ΔΙΑΘΗΚΗΣ ΑΠΑΝ-
T A. Novum Testamentum. Græcè.

P. Virgilii Maronis Opera.

Q. Horatii Flacci Opera.

Catulli, Tibulli, & Propertii Opera.

P. Ovidii Nasonis Opera tribus tomis comprehensa.

Publii Terentii Carthaginiensis Afri Comœdiæ Sex.

Titi Lucretii de Rerum Naturâ Libri Sex.

M. Annæi Lucani Pharsalia: sive de Bello Civili in-
ter Cæsarem & Pompeium Libri Decem.

Phædri Aug. Liberti Fabularum Æsopiarum Libri
Quinque; item Fabulæ quædam ex MS. veteri à Mar-
quardo Gudio descriptæ; cum Indice Vocum & Lo-
cutionum. Appendicis loco adjiciuntur Fabulæ Græ-
cæ quædam & Latinæ ex variis Authoribus collectæ;
quas claudit Avieni Æsopicarum Fabularum Liber U-
nicus.

D. Junii Juvenalis & Auli Persii Flacci Satyræ.

M. Valerii Martialis Epigrammata.

Cornelii Nepotis excellentium Imperatorum Vitæ.

Lucius Annæus Florus. Cui subjungitur Lucii Am-
peliæ Liber Memorialis.

Caii Salustii quæ exstant.

Velleii Paterculi Historiæ Romanæ quæ supersunt.

Justinii Historiarum ex Trogo Pompeio Libri XLIV.

Q. Curtius Rufus de Rebus Gestis Alexandri Mag-
ni.

C. Julii Cæsaris & A. Hirtii De Rebus à C. Julio
Cæsare gestis Commentarii. Cum C. Jul. Cæsar,
fragmentis.

Christus Patiens. Rapini Carmen Heroicum,

